ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Α΄ Πατριαρχική Ἀπόδειξις ἐπὶ τῷ Πάσχα.

Β΄ † **Πριγκηποννήσων Δωροθέου :** Ὁ Σταυρὸς καὶ ἡ Ἀνάστασις.

Γ΄ † **Νύσσης Γερμανοῦ :** Ἀγάπη ἡ ὁποία περνᾷ τὴν γνῶσιν.

Δ΄ † **Ἐλαίας Ἀθηναγόρου :** Ἀνάστασις καὶ Ἀθανασία.

Ε΄ **Σοφοκλέους Ἀβρ. Χουδαβερδόγλου:** Ἐκκλησιαστικαὶ Σελίδες τῆς νεωτέρας ἱστορίας τῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος Χαλκηδόνος.

Στ΄ Παράγγελμα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου πρὸς Ἱερέα.

Ζ΄ **Ἀρχειοφύλακος Αἰμιλιανοῦ Τσακοπούλου:** Περιγραφικὸς κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (Χειρόγραφα Παναγίας Καμαριωτίσσης). (Συνέχεια).

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

ΕΤΟΣ ΚΣΤ΄- ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1951 - ΤΕΥΧ. 4

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ϗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

† Ο ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξις ἐπὶ τῷ Πάσχα.

† ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩι ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ ΠΑΡΑ ΘΕΟΥ.

«Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ». Ἀγαλλιασώμεθα, τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ὅτι ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ ὁ αἰώνιος, ὁ σαρκωθεὶς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον δι᾽ ἡμᾶς ὑπομείνας, ἀνέστη τριήμερος ἐκ τῶν νεκρῶν, νικητὴς τοῦ Ἅδου καὶ τοῦ θανάτου γενόμενος.

Κατάνυξις ἱερὰ καὶ συντριβὴ καρδίας διακατεῖχεν ἡμᾶς πρότριτα, παρακολουθοῦντας τὸ φρικτὸν δρᾶμα, κατακλεῖδα τοῦ ὑπερφυοῦς καὶ ἀκαταλήπτου ἔργου τῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ τὸ δρᾶμα ἐκεῖνο εὗρε σήμερον τὴν θαυμασίαν αὐτοῦ λύσιν. Ὁ σταυρός, ἐφ᾽ οὗ ἡπλώθησαν αἱ πανάχραντοι χεῖρες τοῦ Θείου Λυτρωτοῦ, ὑψώθη εἰς σύμβολον σεβάσμιον καὶ τίμιον τῆς πιστευούσης ἀνθρωπότητος. Τὸ μνημεῖον, ὅπου ἡ κακία ἐνόμισεν ὅτι ἐσαεὶ ἐνέκλεισε τὸν χορηγὸν τῆς ζωῆς, ἀπέβαλε πλέον τὴν προτέραν αὐτοῦ ὄψιν· ἡ σφραγὶς τοῦ συνεδρίου ἐθραύσθη, ὁ λίθος ἐκυλίσθη, οἱ φύλακες διεσκορπίσθησαν, καὶ ὁ Μέγας Νεκρός, ὡς νυμφίος ἐκ παστάδος, προῆλθεν ἐκ τοῦ Τάφου. Ὁ χθὲς ὡς Νεκρὸς θρηνούμενος ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν, ὡς ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων.

Ἔμαθον ἐκ τοῦ ἀγγέλου τὴν Ἀνάστασιν αἱ Μυροφόροι Γυναῖκες καὶ ἠγαλλιάσαντο. Εὐηγγελίσθησαν παρὰ τούτων τὸ φαιδρὸν τῆς Ἀναστάσεως κήρυγμα οἱ ἀποτεθαρρημένοι μαθηταὶ καὶ ἀνεθάρρησαν. Ἤκουσαν παρὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τὸ αὐτὸ κήρυγμα ἐπὶ σειρὰν ἤδη αἰώνων πλήθη πιστῶν, καὶ πάντες ἐν γαλήνῃ ἐκοιμήθησαν· ὑπάρχει καὶ

δι᾽ αὐτοὺς ἀνάστασις, εἰσελεύσονται καὶ αὐτοὶ ἐκεῖ, ὅπου πρόδρομος πάντων εἰσῆλθεν ὁ νικητὴς Χριστός. Ἀκούομεν καὶ ἡμεῖς ἀναμελπόμενον ὑπὸ τοὺς θόλους τοῦ ἱεροῦ τούτου Ναοῦ τὸν ὕμνον τοῦ μεγάλου θριάμβου καὶ ἐνισχυόμεθα εἰς τὸν ἀνάντη δρόμον τῆς παρούσης ζωῆς. Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι θλῖψις, δὲν εἶναι σκότος, ἐκμηδένισις, θάνατος. Εἶναι στάδιον προπαρασκευῆς δι᾽ ἄλλην τινὰ ζωήν, τελείαν καὶ ἀγήρω μόνην δυναμένην νὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς πόθους τοῦ ἐν ἡμῖν ἀθανάτου πνεύματος.

Αἰσθανθῶμεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, τὴν χαρὰν τὴν μεγάλην ἣν δωρεῖται ἡμῖν ἡ Ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος. Σκιρτήσωμεν ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς καὶ πνεύματος καὶ πανηγυρίσωμεν τὴν ἐπιστᾶσαν καὶ πάλιν ἁγίαν ἡμέραν. Συνεορτάζουσαν ἔχομεν ἡμῖν τὴν κτίσιν σύμπασαν. Εὐφραίνεται ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν, κατὰ τὸν Προφήτην, αἱ νεφέλαι ραίνουσι δικαιοσύνην, ἡ γῆ βλαστάνει ἔλεος (Ἠσ. με΄ 8). Μετὰ χαρᾶς προσέλθωμεν πάντες, μεγάλοι καὶ μικροί, πλούσιοι καὶ πένητες, ἄξιοι καὶ μή, εἰς τὸ Δεῖπνον τῆς Ἀναστάσεως. Αὐτὸς ὁ Οὐράνιος Βασιλεύς, ὡς Οἰκοδεσπότης, προητοίμασεν αὐτὸ καὶ καλεῖ εἰς μετοχήν. Ἀποθώμεθα πρὸς στιγμὴν πᾶσαν βιωτικὴν μέριμναν, καὶ ἐκβάλωμεν ἀπὸ τῶν καρδιῶν ἡμῶν πᾶσαν ἀφορμὴν λύπης καὶ στενοχωρίας, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πλήρης καὶ τελεία.

Φυλάξωμεν δὲ τὴν χαρὰν ταύτην ὡς πολύτιμον θησαυρόν, δωρηθέντα ἡμῖν ὑπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Ἀναστάντος. Διὰ πολλοὺς καὶ ἐξ ἡμῶν ἔσται αὕτη γλυκασμὸς καὶ παραμυθία, ἀπαρχὴ καλῶν ἐπιθυμιῶν καὶ συναισθημάτων ἁγνῶν, κίνητρον πρὸς ἔργα ζωῆς ἁγίας, αὐταπαρνήσεως, δικαιοσύνης, εὐσπλαχνίας. Πρὸ παντὸς δὲ μὴ ἐπισκιάσωμεν τὴν λάμψιν αὐτῆς δι᾽ ἀνοικείου ἑορτασμοῦ. Ἑορτάσωμεν τὴν ἑορτὴν ταύτην τῶν ἑορτῶν, τὸ μέγα καὶ ἱερώτατον Πάσχα, «μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ», κατὰ τὴν ἀποστολικὴν περικοπήν, «μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ᾽ ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας» (Α΄ Κορ. ε΄ 8).

Χριστὸς Ἀνέστη!

Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος καὶ ἡ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Πάσχα τοῦ 1951.

† Ὁ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ δὲν δύναται νὰ νοηθῇ χωρὶς τὸν μόχθον, τὸν ἀγῶνα, τὴν θυσίαν, τὴν προσφοράν, τὸν σταυρόν. Εἴτε θέλομεν, εἴτε δὲν θέλομεν, τὸν σταυρόν μας θὰ φέρωμεν. Ἀπὸ ἡμᾶς ὅμως ἐξαρτᾶται πῶς θὰ τὸν φέρωμεν, εἰς σωτηρίαν μας ἢ εἰς καταισχύνην μας, εἰς ἀνάστασιν ἢ εἰς καταβαράθρωσίν μας. Ὁ ἕνας ληστὴς σώζεται, ὁ ἄλλος καταδικάζεται, ὁ δὲ Ἰησοῦς νικᾷ τὸν κόσμον, νικᾷ τὸν θάνατον, καὶ γίνεται ἡ ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων.

Ὁ σταυρὸς τοῦ ἑνὸς ληστοῦ σταυρὸς βλασφημίας, στασιασμοῦ, σταυρὸς σκοταδιοῦ, ἀπογνώσεως, θανάτου. Ὑβρίζει τὸν Θεόν, καταρᾶται τοὺς ἀνθρώπους, διότι τιμωρεῖται. Ἀφοῦ ἔπταισεν, ἀφοῦ διέπραξεν ἐγκλήματα, ἀφοῦ ἐφόνευσεν, δὲν ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῇ; Εἰς τὴν συναίσθησιν τῆς τρομακτικῆς ἐνοχῆς του, δὲν συνῆλθε, δὲν ἔγινε καλός, δὲν ᾐσθάνθη φῶς, γλυκύτητα διὰ τὴν τιμωρίαν. Ἡ τιμωρία ἐπανορθώνει, ἐξιλεώνει, σώζει.

Ἐνῷ ὁ ἄλλος ληστὴς πόσον διαφορετικὸς ἔγινε τώρα μὲ τὴν τιμωρίαν του, ὅσον μεγάλη καὶ ἂν ἦτο αὐτή, πόσον μετεμορφώθη πλάγι εἰς τὸν Χριστόν, καὶ αὐτὸν κρεμασμένον ἀπὸ τὸ ξύλον τοῦ Σταυροῦ. Συνετρίβη καὶ μετενόησε πικρὰ διὰ τὸ κακὸν παρελθόν του, δι' ὅσα διέπραξεν ἐγκλήματα, κατάλαβε τὴν πτῶσίν του, τὴν ἀπέραντη δυστυχίαν του, καὶ ᾐσθάνθη εἰς τὴν ψυχήν του νὰ ἀνατέλλῃ κἄτι ὡσὰν ἄνοιξις, ὡσὰν ἥλιος, κἄτι ἤρχισε νὰ τὸν φωτίζῃ, νὰ τὸν θερμαίνῃ, νὰ κάμῃ τὰ κλωνάρια τῆς ζωῆς του νὰ φουσκώσουν, ν' ἀνθίσουν, καὶ τὸ στόμα του νὰ γίνῃ μουσικὸν ὄργανον καὶ νὰ ψάλῃ Ἀλληλούϊα δόξης, τὴν ὥραν ποὺ ἡ τελευταία πνοή του ἀνέβαινεν εἰς τὸν οὐρανόν. Ἀπέθανε ὡσὰν ἥρως, ὡσὰν μάρτυς, ὡσὰν ἅγιος, ἐνῷ ὁ ἄλλος ἀπέθανε κατεπτοημένος, δειλός, μαῦρος. Ἄλλος ὁ σταυρὸς τοῦ ἑνός, καὶ ἄλλος ὁ σταυρὸς τοῦ ἄλλου, ὁ ἕνας πάγει ἐπάνω καὶ ὁ ἄλλος καταβαίνει κάτω. Ὁ ἕνας γίνεται πύλη τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ παραδείσου, καὶ ὁ ἄλλος καταπακτὴ τῆς κολάσεως.

Ὁ δὲ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ εἶναι σταυρὸς τῆς ἀπέραντης ἀγάπης, τῆς θυσίας, τῆς προσφορᾶς, τῆς λυτρώσεως. Πόσοι δὲν ἀπέθαναν ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τοὺς ἄλλους, διὰ τὴν οἰκογένειάν των, διὰ τὰ παιδιά των, διὰ τοὺς φίλους των! Πόσοι δὲν ἀπέθαναν διὰ τὴν πατρίδα των καὶ ἐ-

μόχθησαν δι᾽ αὐτήν, καὶ τὸ ὄνομά των ἔγινεν ἕνας φάρος εἰς τὴν νύκτα τῶν αἰώνων, εἰς τὸ σκοτάδι τῆς τραγικότητος! Πόσοι μάρτυρες διὰ τὴν πίστιν των τὴν ἁγίαν! Ὁ Χριστὸς ἀπέθανε δι᾽ ὅλους καὶ ἔδωκε τὰς σάρκας του τὰς ἁγίας, διὰ νὰ σιτίζεται ἡ ψυχὴ ἡ ἀνθρώπινη, ἡ ὁποία διψάει τὴν λύτρωσιν καὶ τὴν αἰωνιότητα!

* * *

Διὰ νὰ φέρωμεν τὸν σταυρόν μας ἄξια καὶ νὰ μὴ συντριβῶμεν κάτω ἀπὸ τὸ πέλμα τῆς ζωῆς, πρέπει νὰ γίνωμεν ἐσωτερικοὶ ἄνθρωποι, μὲ κόσμον πνευματικόν, τὸ κέντρον τῆς βαρύτητός μας νὰ εἶναι ἐντὸς τοῦ ἑαυτοῦ μας, διὰ νὰ μὴ ἐπηρεάζεται ἑκάστοτε ἀπὸ τοὺς ὅρους τοῦ περιβάλλοντός μας, τῆς ἐργασίας μας. Ἂν δὲν ἔχωμεν ἐσωτερικὸν κόσμον, γινόμεθα κακοί, ἐγωϊσταί, στάσιμοι, δυστυχεῖς. Ὑπερηφανευόμεθα μὲ τὰς πρώτας ἐπιτυχίας μας, νομίζομεν τὸν ἑαυτόν μας αὐτάρκη καὶ δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ἀπὸ κανένα. Ὀλίγαι δυσχέρειαι ὅμως καὶ ἀντιξοότητες καὶ δοκιμασίαι μᾶς ἀπογοητεύουν, καὶ τότε πταίουν οἱ ἄλλοι, θεωροῦμεν τὰ ὑπάρχοντα μέσα ἀκατάλληλα, ἀνεπαρκῆ, περιερχόμεθα εἰς ἀδιέξοδον, καὶ καταφεύγομεν εἰς τὴν ραδιουργίαν, εἰς τὴν μεμψιμοιρίαν καὶ εἰς τὴν βλασφημίαν.

Τοιαύτη εἶναι ἡ κατάστασις ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ζοῦν μονάχα ἐξωτερικὴν ζωήν, ἐκείνων οἱ ὁποῖοι αὐτοσχεδιάζουν ἰδικά των σχέδια καὶ δὲν ἀκολουθοῦν τὸ σχέδιον τοῦ Θεοῦ. Αὐτοὶ παραπαίουν, χάνουν τὴν ἠρεμίαν των, γίνονται ἐμπερίστατοι διὰ τὴν αὔριον, φοβοῦνται ἐνδεχόμενα χίλια δεινά, νέους πολέμους, καὶ ἂν ἐξακολουθοῦν νὰ ἐργάζωνται, τὸ κάμνουν χωρὶς ζῆλον, χωρὶς πίστιν, χωρὶς ἐλπίδα, ὡσὰν νὰ μὴ ὑπῆρχε Θεὸς προνοητής.

* * *

Ἡ οὐσία τοῦ χριστιανισμοῦ, ἡ δύναμίς του, ἡ δόξα του, εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λέγει ὁ Παῦλος: «Κηρύττομεν Χριστόν, καὶ τοῦτον Ἐσταυρωμένον». Συσταυρούμεθα μὲ τὸν Χριστόν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀναστηθῶμεν. «Εἰ μὴ Χριστὸς ἀνέστη, ματαία ἡμῶν ἡ πίστις». Τὸ μεγάλο μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ὅτι, ὁ Χριστὸς διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν δόξαν του, ἔπρεπε νὰ ὑποφέρῃ καὶ νὰ ἀποθάνῃ. «Ὅποιος θέλει νὰ ἔλθῃ μαζύ μου φωνάζει ὁ ἴδιος — ἂς σηκώσῃ τὸν σταυρόν του καὶ ἂς μὲ ἀκολουθήσῃ».

Θὰ παραμυθήσωμεν τὸν κόσμον, ἂν δείξωμεν εἰς αὐτὸν τὸν Σταυ-

ρὸν τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς εἶναι ἡ δύναμις καὶ τὸ φῶς, τὸ ἀληθινὸ καταφύγιο, τὸ μυστηριῶδες Βιβλίο, ποὺ εἰς αὐτὸ κρύπτεται ὅλη ἡ σοφία τοῦ κόσμου. Ὁ Σταυρὸς εἶναι τὸ κέντρον τοῦ κόσμου αὐτοῦ καὶ τῆς Ἱστορίας. Βιβλίο γραμμένο μὲ τὸ αἷμα καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, γραμμένο ἐπάνω εἰς τὸ σῶμά του τὸ πανάχραντο. Δέτε τον πῶς ἡ κεφαλή του γέρνει ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρόν, ὡσὰν διὰ φίλημα. Πῶς ἀνοίγει τὰ μακρά του χέρια, διὰ νὰ ἀγκαλιάση ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ἔγινεν ὁ Σταυρὸς μεγάλος Ἄμβων τῆς αἰώνιας ἀλήθειας, ἡ Ἁγία Τράπεζα τοῦ αἰωνίου ἀρχιερέως. τὸ Δικαστήριον τῆς μεγάλης Δικαιοσύνης, τοῦ ὑπάτου Δικαστοῦ, ἡ Σχολὴ τῆς αὐταπαρνήσεως, ὁ φάρος εἰς τὴν νύκτα τῆς ζωῆς μας, ἡ μεγάλη προειδοποίησις, ἡ τρομερὴ ἀπειλὴ εἰς τὶς γενεὲς ποὺ ἔρχονται καὶ περνοῦν. Φωνάζει τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων, τὸ αἷμα τῶν Πατέρων μας, ὁ Χριστὸς λέγει : «Ἔκαμα αὐτὸ γιὰ σᾶς, σεῖς τί ἐκάματε γιὰ μένα»; Ὅλα περνοῦν εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, ὅλα ἴσως μᾶς ἀπατοῦν, ὁ Σταυρὸς ὅμως δὲν περνᾷ, αὐτὸς δὲν μᾶς ἀπατᾷ. Εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἡ δύναμις, ἡ εἰρήνη. Ὁ Σταυρὸς εἶναι ἡ λυτρωτικὴ θλῖψις, ἡ δὲ λυτρωτικὴ θλῖψις εἶναι γνήσιον ἰδίωμα τῆς ἀγάπης. «Δὲν ὑπάρχει πειὸ μεγάλη ἀγάπη— καὶ κατὰ συνέπειαν πειὸ μεγάλη εὐτυχία—ἀπὸ τὸ νὰ δώση κανεὶς τὴν ζωήν του δι᾽ ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷ». (Ἰω, στ΄, 13) Ὁ Σταυρός, ἡ λυτρωτικὴ ἀγάπη, τελειοῦται μὲ τὴν Ἀνάστασιν.

* * *

Ἀποθνήσκομεν εἰς τὸν δρόμον μας πρὸς τὴν τελείωσιν, πρὸς τὸν οὐρανόν. Ἀλλ᾽ ὑπάρχει μέσα μας ὁ σπόρος τῆς αἰωνιότητος. Ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ ὀστᾶ τῶν νεκρῶν περνᾷ κάποια πνοή, τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Εἴμεθα τὰ τέκνα τοῦ οὐρανίου Πατρός.

Εἴμεθα ἡ πεταλούδα ἡ ὁποία πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἦτο κάμπη, κλεισμένη εἰς ἕνα εἶδος τάφου. Εἶχε χάση τὰ μάτιά της, τὸ στόμα της, τὴν κεφαλήν της, τὰ πόδιά της, ἐβυθίσθη εἰς τὸ χῶμα, ἐκλείσθη εἰς ἕνα σάβανο, ἔμεινε εἰς αὐτὸ ὅπως ὁ νεκρός. Καὶ τώρα εἶναι τόσο χαριτωμένο ἀνοιξιάτικο πλάσμα. Ἐσύρετο πρίν, ὅταν ἦτο κάμπη, καὶ τώρα πετᾷ. Ἔχει ἀναστηθῆ, ἀφοῦ διέρρηξε τὸ σάβανό της, διὰ μιὰ καινούργια ζωή, προικισμένη μὲ νέα αἰσθητήρια ὄργανα. Τώρα πλέον σιτίζεται καὶ εὑρίσκει τὴν εὐφροσύνην της εἰς ἀνώτερα πράγματα, εἰς τὰ ἄνθη καὶ εἰς τὸ φῶς, ἡ τροφή της εἶναι τὸ μέλι καὶ ἡ πρωϊνὴ δροσιά. Μιὰ εἰκόνα μᾶς δίδει ἡ πεταλούδα τῆς ἰδικῆς μας ἀναστάσεως, μεταμορφώσεως.

Θὰ πάρουμε καινούργιες αἰσθήσεις, θὰ λάμψωμεν ἀπὸ ἄφραστη ὀμορφιά, θὰ εἰσέλθωμεν εἰς ἀνώτερη ζωή, μὲ ἀνώτερες ἀπολαύσεις, μὲ ἐλευθερία πνευματικὴ ἀπέραντη καὶ ἀτελείωτη χαρά. Μὲ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ἔχομεν νικήσῃ τὸν θάνατον, ἔχομεν παραμερίσῃ τὸν φόβον, ἐγίναμεν ἀτρόμητοι, ἔχομεν κατακτήσῃ τὴν αἰωνιότητα.

Θὰ μᾶς ἀναστήσῃ Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀναστήνει τὴν κάμπην εἰς πεταλούδαν, καὶ κάμνει τὸ σπόρον νὰ φυτρώσῃ, νὰ ἐνδυθῇ τὴν ὡραίαν στολήν του καὶ νὰ δώσῃ τὸ ἄνθος καὶ τὸν καρπόν. Αὐτὸς ποὺ ἀνέστησε καὶ τὸν Λάζαρον, καὶ ἀνέστη ὁ ἴδιος, ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή, Ἐκεῖνος ζῇ, καὶ ἡμεῖς θὰ ζήσωμεν. Θὰ μᾶς ἀναστήσῃ Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἶπε: «Θὰ κάμω καινούργια τὰ πάντα».

† Ο ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΑΓΑΠΗ Η ΟΠΟΙΑ ΠΕΡΝΑι ΤΗΝ ΓΝΩΣΙΝ

ΕΝΑΣ ΧΩΡΙΚΟΣ, ὅταν κατὰ πρῶτον εἶδεν τὴν θάλασσαν, εἶπε: «Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν δι᾽ ἕνα πρᾶγμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ἄφθονον». Τὸ ἴδιον εἶναι, νομίζω, μὲ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ: εἶναι τόσον μεγάλη καὶ ἀπεριόριστος ὅσον καὶ ὁ ᾿Ωκεανός. Εἶναι ἀρκετὴ δι᾽ ὅλας τὰς ἀνάγκας μας καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ χρόνος δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὴν καταμετρήσῃ. Ἡ αἰωνιότης δὲν θὰ τὴν ἐξαντλήσῃ.

Ὑπάρχει σήμερον πολλὴ γνῶσις εἰς τὸν κόσμον, ἄφθονος ἐπιστήμη. ᾿Αλλ᾽ ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη περνᾷ τὴν γνῶσιν. ᾿Ημπορεῖ νὰ εἶναι ἀνθρωπίνη ἀγάπη, ἢ ἠμπορεῖ νὰ εἶναι θεία ἀγάπη. Καὶ αἱ δύο ὅμως εἶναι πέραν τῆς ἀντιλήψεώς μας.

Ἓν βρέφος ἔρχεται εἰς τὸν κόσμον. Εἶναι ἐξαπλωμένον εἰς τῆς μητέρας του τὰ γόνατα. Τὰ χείλη του δὲν ἠμποροῦν νὰ σχηματίσουν οὔτε μίαν συλλαβήν. Δίδει ἀρκετὰς ἀνησυχίας εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐν τούτοις ἡ μητέρα καὶ ὁ πατέρας του τὸ περιβάλλουν μὲ τὴν πλουσιωτέραν ἀγάπην. Καταβάλλουν πολλὰ ἔξοδα καὶ φροντίδας καὶ περιποιήσεις. Κάμνουν συνεχῶς ὄνειρα καὶ σχέδια καὶ εἶναι ὁλοπρόθυμοι νὰ ὑποστοῦν τοὺς σκληροτέρους κόπους διὰ νὰ τοῦ ἐξασφαλίσουν ἀναπαύσεις καὶ εὐεργετήματα. Μερικοὶ πατέρες καὶ μητέρες ἔχουν προβῇ εἰς ἀνειπώτους θυσίας δώσαντες διὰ τὰ παιδιά των καὶ τὴν ζωήν των. Θαυμασία καὶ μυστηριώδης πράγματι εἶναι ἡ ἀγάπη τῆς ἀνθρωπίνης καρδιᾶς!

᾿Εὰν ὅμως ἡ ἀνθρωπίνη ἀγάπη ξεπερνᾷ τὴν γνῶσιν, τί νὰ εἴπουμε διὰ τὴν θείαν ἀγάπην; Ὅταν βλέπωμεν τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα διὰ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Υἱοῦ Του, τότε τὸ μυστήριον τῆς ἀγάπης πρέπει νὰ γίνεται βαθύτερον. Ὅταν ὁ ᾿Ιησοῦς ἐδίδαξεν εἰς τοὺς μαθητάς Του νὰ προσεύχωνται λέγοντες τὸ «Πάτερ ἡμῶν», ἀπεκάλυψεν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι τοῦ Θεοῦ ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα εἶναι μιὰ **πατρικὴ** ἀγάπη, διαχύνουσα ἑαυτὴν κατὰ ἓν ἀδιάκοπον ρεῦμα εὐλογίας ποὺ καλύπτει ὅλας τὰς φάσεις τῆς καθημερινῆς ζωῆς μας.

Ὅταν ὁ Νάνσεν, ὁ ἀρκτικὸς ἐξερευνητής, ἔπλεε πρὸς τὸν Βόρειον πόλον, εὑρέθη μιὰν ἡμέραν εἰς βαθειὰ νερά. Θέλων νὰ κάμῃ μιὰν βολιδοσκόπησιν ἔρριψεν ἀπὸ τὸ πλοῖον μακρὸν σχοινί, ἀλλ᾽ ἐννόησεν ὅτι δὲν ἦτο ἀρκετὸν διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν βυθόν. Τὴν ἐπαύριον ἐπῆρε περισσότερον σχοινὶ καὶ τὸ ἔδεσεν εἰς τὴν ἄκρην τοῦ ἄλλου σχοινίου. ᾿Αλ-

λὰ καὶ πάλιν δὲν ἔφθανε τοῦτο εἰς τὸν βυθόν. Καὶ τρίτην φορὰν προσεπάθησε, μὲ ὅλα τὰ σχοινιὰ ποὺ ἠμπόρεσε νὰ ἐξασφαλίσῃ ἐπὶ τοῦ πλοίου, νὰ μετρήσῃ τὸ βάθος, ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ βυθὸς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ. Ἐν τέλει, σύρων ἐπάνω ὅλο τὸ σχοινί, ἔγραψε κατὰ μῆκος: «Ἐδῶ εἶναι πολὺ στὰ βαθύτερα ἀπὸ αὐτὸ τὸ σχοινί».

Μάλιστα, ἀγαπητοί. Ἡ ἀναλογία αὐτὴ μᾶς λέγει ὅτι ἡ ἀγάπη εἶναι τόσον μεγάλη καὶ τόσον βαθειὰ ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατὸν νὰ μετρηθῇ. Εἶναι «βάθος ἀμέτρητον». Εἶναι πολὺ περιγραφικὸς τῆς θείας ἀγάπης ὁ γνωστὸς στίχος τοῦ ποιητοῦ: «Ὡς μοχλὸς ὁ δάκτυλός σου, ἂν θελήσῃ, τὸ πᾶν σείει, καὶ τὸ κοῖλον τῆς χειρός Σου τοὺς ὠκεανοὺς ἐγκλείει».

Ἐλέχθη περὶ τοῦ Γάλλου Montaigne ὅτι, ὅταν ἐπέμεναν νὰ γίνῃ Δήμαρχος τῆς Bordeaux, συγκατετέθη, ἀλλὰ μὲ μιὰν ἐπιφύλαξιν: «Εἶμαι πρόθυμος», εἶπε, «ν᾽ ἀναλάβω τὰς ὑποθέσεις τῆς πόλεως εἰς τὰ χέριά μου, ἀλλ᾽ ὄχι εἰς τὴν καρδίαν μου».

Πόσον διαφορετικὴ ἦτο ἡ στάσις τοῦ Χριστοῦ! Ἀνέλαβε τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν καρδίαν Του. Μὲ ὑπερτάτην συμπάθειαν καὶ στοργὴν συνεταύτισε τὸν ἑαυτόν Του μὲ τὸν ἄνθρωπον, ἐβάστασε τὸ καταθλιπτικὸν βάρος τῆς ἀνθρωπίνης ἁμαρτίας καὶ ἐθυσίασε ὁλοπρόθυμα ἑαυτὸν διὰ νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὰ «ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας», ἀπὸ τὸν αἰώνιον θάνατον.

Πολλοὶ ἀπὸ ἡμᾶς ἔχουν ἴσως κάπως ἀνταποκριθεῖ πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ἀγάπην, ἀλλὰ ποία εἶναι ἡ ἀνταπόκρισίς μας πρὸς τὴν θείαν ἀγάπην; Αἱ ἐκδηλώσεις τῆς θείας ἀγάπης εἶναι ὅλαι γύρω μας. Εἴμεθα εὐγνώμονες; Ἐκφράζομεν τὴν ἐκτίμησίν μας μὲ ἔργα καὶ μὲ λόγια; Βαδίζομεν μὲ τὸν Διδάσκαλόν μας εἰς τὴν καθημερινήν μας ζωήν; Μὲ τὸ παράδειγμά μας ὑπενθυμίζομεν εἰς ὅλους τὴν ἀγάπην Του, βοηθοῦντες κατ᾽ αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ προαχθῇ ἡ Βασιλεία Του εἰς τὰς καρδίας τῶν ἄλλων;

Διαρκούσης μιᾶς Ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς, μιὰ γυναῖκα ἐφωράθη μὲ πρόσωπον καταλυπημένον καὶ μάτια δακρυσμένα. Ὅταν κάποιος τὴν ἠρώτησε «τί συμβαίνει» ἐκείνη ἀπήντησε: «Δὲν ἠμπορῶ νὰ σκεφθῶ μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν μου». Τοιαύτη, νομίζω, εἶναι ἡ ἀγάπη, ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη. Τοιαύτη εἶναι ἡ ἁγία ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, τοῦ οὐρανίου μας Πατρός. Περνᾷ τὸ κάθε τι.

† Ο ΝΥΣΣΗΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ λυτρωμοῦ ἤρχισε εἰς τῆς Βηθλεὲμ τὸ Σπήλαιον μὲ τοῦ Λόγου τὴν κάθοδον καὶ τῆς εἰρήνης τὸ μήνυμα καὶ τῆς ἀγάπης τὸ κήρυγμα ὡς θέμα τῆς πρώτης πράξεως.

Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος μὲ τὴν πρώτην Λειτουργίαν. Ὁ Κῆπος τῆς Γεθσημανῆ μὲ τὴν προσευχὴν καὶ τὰ δάκρυα καὶ τῆς προδοσίας τὸ φίλημα. Ὁ Γολγοθᾶς μὲ τοὺς Σταυροὺς καὶ τοὺς Ληστὰς καὶ τὸ «Τετέλεσται», ὁ τάφος μὲ τοῦ λίθου τὸ σφράγισμα καὶ τῆς «κουστωδίας» τὴν ἀγρυπνίαν ἀποτελοῦν τῆς δευτέρας πράξεως τὰς ἐπιβλητικὰς καὶ μεγαλειώδεις σκηνάς.

Ἡ εἰς Ἅδην κάθοδος καὶ ἡ ἀνάστασις μὲ τὴν νίκην καὶ μὲ τὸν θρίαμβον: Τοῦ λίθου τὸ κύλισμα καὶ τῶν φυλάκων τὸ θάμβος: Τῶν Μαθητῶν ὁ φόβος καὶ τῶν Μυροφόρων τὸ θάρρος: Τὸ Ἀγγελικὸν «ἠγέρθη, οὐκ ἔστι ὧδε» καὶ τοῦ Χριστοῦ τὸ «Χαίρετε» ἀποτελοῦν τῆς τρίτης πράξεως τὴν ὡραιοτάτην σκηνοθεσίαν.

Εἰς τῶν αἰώνων τὴν ἀνέλιξιν κανένα δρᾶμα δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ μὲ τὸ δρᾶμα τῆς Πραγματικότητος καὶ τῆς Λυτρώσεως καὶ τῆς Ἀγάπης. Ἐνόμισαν ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ θανατώσουν τὴν Ἀγάπην. Ἀλλ᾽ ἠπατήθησαν. Ἀνέμενον νὰ θριαμβεύσῃ τὸ μῖσος, ἀλλ᾽ αἱ ἐλπίδες των ἐματαιώθησαν. Ἡ Ἀγάπη ἐνίκησεν.

Ἀλλὰ διατί; Διατί οἱ στρατιῶται δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κρατήσουν τῆς Ἀγάπης τὸν ἐκπρόσωπον εἰς τοῦ τάφου τὸ σκότος καὶ τὴν σιωπήν; Πῶς ὁ τάφος δὲν Τὸν ἐξεδίκασεν ὡς κτῆμα τοῦ ἀφανισμοῦ του; Διατί ἡ γῆ δὲν Τὸν ἐκράτησεν αἰχμάλωτον τῆς ἀποσυνθέσεως καὶ τῆς φθορᾶς της; Διότι «ὁ Θεὸς Ἀγάπη ἐστί». Καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι ἀθάνατος.

Ξεπερνᾷ ἡ ἀγάπη τὰ ὅρια τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου. Τὸ «πάντοτε» καὶ τὸ «παντοῦ» εἶναι αἱ λέξεις τοῦ λεξιλογίου της. Διατηρεῖται καὶ μετὰ θάνατον. Καὶ θέλεις ἀπόδειξιν; Ἡ παγκόσμιος ἐκδήλωσις τῆς ἀγάπης πρὸς τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς ἁγίους καὶ τοὺς ἥρωας. Ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἀπελθόντας γονεῖς καὶ φίλους. Ἀλλὰ ἰδιαιτέρως διότι καταβάλλει τὸ μῖσος μὲ τὰ ὅπλα τῆς ἐπιεικείας καὶ τῆς συγχωρήσεως.

Καὶ ἐὰν ἡ ἀνθρώπινος ἀγάπη ἔχῃ τὴν δύναμιν νὰ διαπερνᾷ τὰ ὅρια τοῦ χρόνου καὶ νὰ γίνεται αἰωνία, πῶς θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξαφα-

νίση ὁ τάφος τοὺς παλμοὺς τῆς Θείας Ἀγάπης; Ἐὰν ἡ ἀνθρώπινος ἀγάπη καταβάλλη τὸ μῖσος διὰ τῆς συγχωρήσεως, πῶς ἦτο δυνατὸν ἡ Θεία Ἀγάπη νὰ καταβληθῇ ἀπὸ τὸν Σταυρὸν καὶ νὰ μὴ ἐγερθῇ διὰ νὰ ἐξαπολύση τὰ μύρα τῆς συγχωρήσεως; Ἐὰν ἡ ἀνθρώπινος ἀγάπη εἶναι ἰσχυροτέρα τοῦ θανάτου, ἀφοῦ ἀπαθανατίζει ἥρωας καὶ ἁγίους, διατί ἡ Παντοδύναμος Ἀγάπη, ἡ ὁποία ἠδυνήθη νὰ σταυρωθῇ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνακαλέση τὴν ζωὴν τὴν ἰδικήν της μὲ τὴν θραῦσιν τῶν δεσμῶν τοῦ θανάτου, μὲ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ὑπεροχῆς τοῦ πνεύματος ἀπέναντι τοῦ μίσους καὶ τῆς ἀναστάσεως, ἀπέναντι τῆς πτώσεως καὶ τοῦ ὀλέθρου;

Μήτε ὁ θάνατος μήτε τὸ μῖσος δύνανται νὰ φονεύσουν τὴν ἀγάπην, διότι εἶναι ἀθάνατος καὶ αἰωνία καὶ ζῶσα. Δι᾿ αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου, ὅπου τὸ μῖσος τὸν ἀπώθησε. Καὶ ἡ ἀνάστασίς Του εἶναι τῆς ἰδικῆς μας ἀναστάσεως προάγγελος. Ἡ ἀθανασία Του εἶναι τῆς ἰδικῆς μας ἀθανασίας ἀπόδειξις καὶ παρουσίασμα. Ἡ αἰωνιότης Του εἶναι καὶ τῆς ἰδικῆς μας αἰωνιότητος τύπος καὶ ὑπόδειγμα.

Δὲν ἔλειψαν μήτε θὰ λείψουν ἐκεῖνοι ποὺ διαμφισβητοῦν τῆς ἀθανασίας τὴν ἀλήθειαν. Ὑπῆρχον καὶ θὰ ὑπάρχουν οἱ ἀμφιβάλλοντες. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Χριστοῦ οἱ Σαδδουκαῖοι δὲν ἐπίστευαν εἰς τὴν ἀθανασίαν καὶ τὴν ἀνάστασιν. Ἦσαν οἱ ὑλισταὶ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων. Μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἐπλησίασαν τὸν Κύριον ἡμῶν διὰ νὰ συζητήσουν μαζύ του. Καὶ ἔλαβον τὴν ἀπάντησιν «πλανᾶσθε». Διότι ἡ ὕπαρξις τοῦ Θεοῦ προϋποθέτει τὴν ὕπαρξιν ζώντων.« Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων». (Ματθ. 22, 23).

Χωρὶς ἀμφιβολίαν ἐπλανῶντο. Ὅπως πλανῶνται καὶ οἱ διάδοχοι των εἰς τὴν ἐποχήν μας. Ἀδυνατοῦντες νὰ ἐρευνήσουν τῆς λογικῆς τὴν ἔκτασιν καὶ τοῦ συναισθήματος τὰ βάθη ἀρκοῦνται εἰς τὴν ἄρνησιν. Πολλοὶ θεωροῦν τὴν ἄρνησιν κάτι σὰν τὴν μόδα. Κάτι σὰν ἐπίδειξη. Νομίζουν ὅτι μὲ τὴν ἄρνησιν διὰ τὴν συνέχειαν τῆς ζωῆς παρουσιάζουν μόρφωσιν. Νομίζουν ὅτι κάμουν ἐντύπωσιν. Ἀλλὰ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο συμβαίνει. Ἢ ρεκλαμάρουν μὲ τὴν ἄρνησιν τὴν ἀδυναμίαν τοῦ νοῦ των ἢ προσπαθοῦν νὰ διαθέσουν ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ των τῶν ἀπαιδεύτων ἢ καὶ τῶν ἀρεσκουμένων εἰς ζωὴν ἔκλυτον καὶ ἀνήθικον, τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν συμπάθειαν.

Ἀλλ᾿ ἐκεῖνοι ποὺ ἀρνοῦνται εἰς τὸν νοῦν των τὴν εὐκαιρίαν νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ ἐξετάση τὸ ζήτημα δύνανται νὰ μαρτυρήσουν περὶ τῆς ἀληθείας. Δύνανται νὰ ὁμιλήσουν μετὰ θετικότητος διὰ τὴν αἰωνιότητα καὶ τὴν ἀθανασίαν τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ πρῶτα εὑρίσκουν ὅτι ἡ ἐπιστημονικὴ τεχνολογία δὲν ἀνεκάλυ-

ψε τίποτε μέσα εἰς τὴν φύσιν τῶν φαινομένων τὸ ὁποῖον νὰ θεωρηθῇ ὡς πρόσκομμα κατὰ τῆς πίστεως εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν αἰωνιότητά της καὶ τὴν ἀθανασίαν της.

Ὁ ἀνατόμος ποὺ χωρίζει τὸ ἀνθρώπινο σῶμα εἰς ὅσα κομμάτια ἀπαιτοῦν αἱ ἀνάγκαι τῶν βιολογικῶν του ἐρευνῶν καὶ παρατηρήσεων δύναται νὰ διακηρύξῃ ὅτι δὲν εὑρίσκει μαρτυρίαν μέσα εἰς αὐτὸ ψυχῆς πνευματικῆς καὶ ἀθανάτου. Εἶναι ὅμως δίκαιον καὶ πρέπει νὰ παραδεχθῇ ὅτι δὲν εὑρίσκει μέσα εἰς τὸ κομματιασμένο νεκρὸ ἀνθρώπινο σῶμα ἐκεῖνο διὰ τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ἐξηγήσῃ τῆς μητέρας τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν, τὴν εὐφυΐαν καὶ δημιουργικότητα τοῦ καλλιτέχνου, τὴν δίψαν τοῦ διανοουμένου διὰ μάθησιν, τὴν ἀθωότητα τοῦ ἁγίου, τὴν εὐλάβειαν τοῦ προσευχομένου, τὴν ταπείνωσιν τοῦ πραγματικὰ μεγάλου.

Ἐκεῖνο ποὺ εὑρίσκει ὁ ἀνατόμος εἶναι ἕνα ξεχορδιασμένο ὄργανο. Εὑρίσκει ὑλικὸ ποὺ δὲν κοστίζει περισσότερο ἀπὸ 98 σέντς. Καὶ ἐὰν ὁ κύκλος τῆς σκέψεώς του δὲν ἔχει ἀκτῖνα μεγαλυτέραν τοῦ δακτύλου του, πρέπει νὰ αἰσθανθῇ βαθὺν θαυμασμὸν προσπαθῶν νὰ ἐξηγήσῃ πῶς ὁ κάτοικος ποὺ ἔμενε μέσα εἰς τὸ ψυχρὸ καὶ κομματιασμένο σῶμα μποροῦσε νὰ κινῇ τὰ χείλη του εἰς δοξολογίαν τοῦ Θεοῦ. Πῶς μποροῦσε νὰ ἐναρμονίζῃ τοὺς παλμοὺς τοῦ εἶναί του μὲ τὰ σκιρτήματα ποὺ προκαλοῦν σκέψεις καὶ συναισθήματα τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν τὴν αἰτίαν των μέσα εἰς τὰ φαινόμενα τῆς φυσικῆς καὶ τῆς χημείας.

Ἡ προσωπικότης δὲν ὑπάγεται εἰς τὰ φαινόμενα τὰ ὁποῖα μπορεῖ νὰ ἐξετάσῃ τὸ φυσικοχημικὸν ἐργαστήριον. Εἶναι κἄτι πέραν τῆς φυσικῆς ἐρεύνης. Εἶναι ὅμως ἀδιαμφισβήτητος ὕπαρξις. Εἶναι ἡ ὕπαρξις καθ᾿ ἑαυτήν. Μπορεῖ ὁ ἀνατόμος νὰ τὴν εὕρῃ μέσα εἰς τὸ ψυχρὸ καὶ πεθαμένο σῶμα; Τοῦ εἶναι ἀδύνατον.

Δύνασαι νὰ σπάσῃς τοῦ μουσικοῦ τὸ βιολί. Ἀλλὰ ἡ εὐφυΐα τοῦ καλλιτέχνου ποὺ ἔπαιζε τὸ βιολὶ δὲν εἶναι συνταυτισμένη μὲ τὸ ὄργανο. Ὁ μουσικὸς εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ πολλὰ παρόμοια ὄργανα. Μπορεῖς νὰ φονεύσῃς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου μὲ μιὰ σφαῖρα. Ἀλλὰ δὲν μπορεῖς νὰ φονεύσῃς τὴν προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου, διότι ἡ προσωπικότης δὲν εἶναι χαρακτηριστικὸν ἢ κατηγόρημα τῆς ὕλης. Ἐὰν ἦτο, θὰ τὴν εὕρισκεν ὁ ἀνατόμος. Τὸ ὅτι ὑπάρχει εἶναι πέραν πάσης ἀμφιβολίας.

Ἡ φύσις δὲν ἀποδεικνύει τὴν ἀνθρωπίνην ἀθανασίαν. Δὲν παρουσιάζει ὁλοφάνερα μαρτύρια τῆς αἰωνιότητος τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Ὅμως δὲν ἔχει καὶ ἐνδεικτικὰ διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον. Εἶναι δυνατὸν ὅμως διὰ τῆς ἀναλογίας ἡ φύσις μέσα εἰς τὰς παραλλαγὰς καὶ τὰς

ἀλλοιώσεις της νὰ μᾶς δώσῃ στηρίγματα ἐπὶ τῶν ὁποίων στηριζόμενοι νὰ κατανοήσωμεν ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ ἔχει κάποιον ἄλλον προορισμὸν ποὺ ὑπερβαίνει τὴν γῆν καὶ τὴν φθορὰν καὶ τὸν τάφον.

Ἡ ἀναλογία μᾶς λέγει ὅτι μέσα εἰς τὴν φύσιν ὁ ἄνθρωπος ὑπερέχει. Εἶναι κυρίαρχός της. Εἶναι ὁ νοῦς της. Εἶναι ἡ σκέψις τῆς φύσεως ὁ ἄνθρωπος. Καὶ εἶναι δυνατὸν ὁ δημιουργὸς τοῦ κυριάρχου τούτου τῆς φύσεως, ὁ καλλιτέχνης τοῦ ὡραιοτάτου παραγώγου τῆς ἐπινοήσεώς του, νὰ συνταυτίσῃ τὸ καλλιτέχνημά του μὲ ὅλα τὰ ἄλλα; Εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ ἀχρηστεύσῃ διὰ τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου; Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαχθῇ τέτοιο συμπέρασμα χωρὶς νὰ διασεισθοῦν τὰ θεμέλια τοῦ σκοποῦ τῆς δημιουργίας καὶ νὰ ἀτονίσουν τῆς σοφίας τοῦ Δημιουργοῦ αἱ ἐπίνοιαι καὶ ἱκανότητες.

Ἔπειτα χρησιμοποιοῦντες καὶ πάλιν τὴν ἀναλογίαν εὑρίσκομεν μέσα εἰς τὸν ἑαυτόν μας ἐνδεικτικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ σεβασμοῦ μας πρὸς τὴν δικαιοσύνην, χάριν τῆς ὁποίας συνεγείρομεν πολλὲς φορὲς τὸν κόσμον καὶ διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς ὁποίας περιπλεκόμεθα εἰς πολέμους καὶ χωριζόμεθα εἰς ἀντιμαχομένας ὁμάδας. Ἡ ἀντίληψις αὐτὴ τῆς δικαιοσύνης εἶναι παράγωγον τῆς πίστεώς μας εἰς τὸν Θεόν. Ἐὰν δὲν πιστεύωμεν εἰς Θεὸν—Δίκαιον, τότε εἶναι ἀνάξιον διὰ τὸν ἄνθρωπον νὰ πιστεύῃ κἂν εἰς Θεόν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ πίστις μας εἰς τὸν Θεόν, ἡ βασιζομένη ἐπάνω εἰς τὴν λογικότητα, προϋποθέτει τὸν Θεὸν—Δίκαιον.

Ἀλλὰ μέσα εἰς τὸν κόσμον μας εὑρίσκομεν τὴν δικαιοσύνην σπαρασσομένην ὑπὸ τῆς ἀδικίας. Εὑρίσκομεν τὸν ἀληθῆ περιφρονημένον. Τὸν ἔντιμον ταπεινούμενον. Τὸν εὐσεβῆ ἐμπαιζόμενον. Τὸν ἀνήθικον τιμώμενον. Τὸν κλέπτην δοξαζόμενον. Τὸν ἀπατεῶνα ἐνθρονισμένον. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ συνέχεια εἰς τὴν ζωήν, τότε δὲν ἀνατρέπεται ἡ ἠθικὴ τάξις; Κατ᾽ ἀνάγκην τότε ἡ ἀδικία καὶ ἡ ἀνηθικότης καὶ τὸ ψεῦδος ἀποκτοῦν τὴν ποιότητα τῆς αἰωνιότητος καὶ τῆς ἀληθείας, ἐνῷ ἡ δικαιοσύνη ἐξαφανίζεται. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ συνέχεια εἰς τὴν ζωὴν ἢ ἀθανασία εἰς τὴν ψυχήν, τότε ὁ Μάρτυς καὶ ὁ Ἅγιος καὶ ὁ Ἥρως δὲν εἶναι καλίτερος τοῦ προδότου καὶ τοῦ μητραλοίου καὶ τοῦ ἀκολάστου. Ἐὰν ἀποκλείεται ἡ διάρκεια καὶ ἡ ἀθανασία, τότε διαιωνίζεται ἡ ἀταξία, ἀφοῦ δὲν ἀποκαθίσταται ἡ τάξις μήτε ἐπιβραβεύεται ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀγάπη τὴν ὁποίαν παρεβίασεν τὸ ψεῦδος καὶ ἡ κακία. Ὁ δὲ Θεός, κατ᾽ ἀνάγκην θὰ εἶναι ἄδικος. Ἀποκλείεται τῆς ὑπάρξεως. Ἀλλ᾽ ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ὡς ἀποκατάστασις τῆς δικαιοσύνης, ὡς ἐπιβράβευσις τῆς ἀρετῆς, ὡς ἀπόδειξις τῆς νίκης τῆς ζωῆς κατὰ τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου, δίδει ἀπάντησιν εἰς τὴν λογικὴν ἀδιέξοδον ποὺ ὁδηγεῖ ἡ ἄρνησις συνεχείας καὶ ἀθανασίας εἰς τὴν ζωήν. Ἡ Ἀνάστασις ἀποδει-

κνύει τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν συντριβὴν τῆς ἀδικίας καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως.

Ἀλλ᾿ ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος. Δὲν εἶναι μόνον νοῦς μήτε μόνον ψυχὴ λογική. Εἶναι καὶ συναίσθημα, εἶναι καὶ καρδία ὁ ἄνθρωπος. Ἡ καρδία μας ὄχι ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸν νοῦν δύναται νὰ ἐρωτηθῇ ὡς πρὸς τὴν συνέχειαν τῆς ζωῆς καὶ νὰ φέρῃ μέσα ἀπὸ τὰ βάθη της μαρτυρίαν διὰ τὴν ἀθανασίαν καὶ τὴν συνέχειαν τῆς ζωῆς. Ὑπάρχουν πολλὰ ζητήματα ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα ἡ μαρτυρία τῆς καρδίας εἶναι περισσότερον πιστευτὴ παρὰ ἡ μαρτυρία τοῦ νοῦ. Ὁ Πασκὰλ μᾶς εἶπεν ὅτι ἔχει καὶ ἡ καρδία τοὺς λόγους της τοὺς ὁποίους ὁ νοῦς πολλάκις δὲν κατανοεῖ.

Τί εἶν᾿ ἐκεῖνο ποὺ γεμίζει τὸ εἶναί μας μὲ τὴν εὐχαρίστησιν τῆς πεποιθήσεως; Εἴμεθα πεπεισμένοι διὰ τὴν ὡραιότητα τοῦ ἀνατέλλοντος ἢ δύοντος ἡλίου. Διὰ τὴν γλυκύτητα τῆς μουσικῆς. Διὰ τὴν τρυφερότητα τῆς ἀγάπης. Ἀλλ᾿ ἀναγόμεθα εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὡραιότητος ταύτης ὄχι μέσῳ τοῦ νοῦ, ἀλλὰ διὰ τοῦ συναισθήματος ποὺ ἐκπορεύεται ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδίας.

Ἴσως κατ᾿ ἀκρίβειαν νὰ μὴ γνωρίζωμεν διατί ὁ Θεὸς μᾶς ἔκαμε. Ἀλλὰ γνωρίζομεν ὅτι ὁ Θεὸς μᾶς ἐπροίκισε μὲ τὴν διάθεσιν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὸν ζητοῦμεν. Καὶ ἀπόδειξις ἡ ἀτελεύτητος ἔρευνά μας διὰ τὸν Θεὸν μέσῳ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς λατρείας, τῆς διανοήσεως ἢ τῆς πειραματικῆς παρατηρήσεως. Γνωρίζομεν ἐπίσης ὅτι μᾶς ἐδίδαξε νὰ ἀγαπῶμεν Αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλλους. Ἀλλ᾿ ἡ ἀγάπη ἀπαιτεῖ πολὺ περισσότερον χρόνον διὰ τὴν τελείωσίν της παρ᾿ ὅσον εἶναι δυνατὸν νὰ διαθέσωμεν ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἀλλὰ διατί νὰ μᾶς προικίσῃ ὁ Θεὸς μὲ τέτοια προσόντα; Διατί νὰ μᾶς χαρίσῃ λεπτὴν καρδίαν δυναμένην νὰ ἀγαπᾷ. Διατί νὰ μᾶς συνδέσῃ ὁ Θεὸς μὲ τοὺς ἱεροὺς δεσμοὺς τῆς ἀγάπης μὲ τὸν Ἑαυτόν Του καὶ μὲ τοὺς ἄλλους, τόσον πρόσκαιρα καὶ ἀδύνατα, ὥστε ὁ θάνατος καὶ ἡ φθορὰ νὰ θραύσῃ τοὺς δεσμούς αὐτοὺς αἰώνια καὶ νὰ μᾶς ἀφήνῃ χωρὶς τὴν ἐλπίδα τῆς συνεχίσεως καὶ ὁλοκληρώσεως τῆς ἀγάπης μας;

Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ συνέχεια καὶ ἀθανασία τότε δὲν ὑπάρχει καὶ συνέχεια τῆς ἀγάπης. Ὅλα σταματοῦν εἰς τὸ τίποτε καὶ παρασύρουν μέσα εἰς αὐτὸ καὶ τὸν Θεόν. Ὅλα καὶ ὁ Θεὸς μαζὺ τότε σβύνουν μέσα εἰς τὴν ἐξαφάνισιν. Ἀλλὰ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας βγαίνει ἡ μαρτυρία τῆς συνεχείας τῆς ἀγάπης. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν θείαν σοφίαν τοῦ Χριστοῦ βγαίνει τὸ ἴδιον.

Ὁ Θεός, εἶπεν, εἶναι ἀγάπη. Ἀλλ᾿ ἂν ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ἄπειρος ἀγάπη, τότε καὶ ὁ ἄνθρωπος ὡς εἰκὼν τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀγάπη ἔστω καὶ περιωρισμένη. Καὶ ἐὰν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς Ἀναστάσεως ἀπε-

δείχθη ἀθάνατος, τότε ἡ ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου, ἔστω καὶ περιωρισμένη, ἀλλὰ συγγενὴς πρὸς τὴν θείαν ἀγάπην, θὰ παραμείνῃ ἀθάνατος. Ἐὰν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐπεκτείνεται εἰς τὸ διηνεκές, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ συνεχίζεται ἕως ὅτου εὕρῃ τὸν ἑαυτόν της μέσα εἰς τὸ πλήρωμα καὶ τὴν τελείωσιν τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ὅπου μετουσιοῦνται εἰς πραγματικότητα τὰ ἰδανικὰ καὶ τὰ νοσταλγήματα τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν ἀξιῶν τῆς δημιουργίας.

Ἀλλ᾽ ὅλα αὐτὰ τὰ ἐνδεικτικὰ διὰ τὴν ἀθανασίαν καὶ τὴν συνέχειαν ὠχριοῦν μπροστὰ εἰς τὴν πάμφωτον ἀπόδειξιν ποὺ ἐξεπήδησε καὶ ἐκπηδᾷ ἀπὸ τὸν τάφον τὸν κενόν. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ ἐπιστέγασμα ὅλων τῶν διὰ μέσου τῶν αἰώνων προσπαθειῶν τοῦ ἀγωνιῶντος ἀνθρώπου διὰ τὴν παρουσίαν τῆς ἀληθείας τὴν ὁποίαν διησθάνθη καὶ ἐξέφρασε μὲ διάφορα δυνατὰ καὶ ἀδύνατα ἐπιχειρήματα, ἐνδεικτικὰ τῆς ἀθανασίας καὶ τῆς συνεχίσεως τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος. Ἡ ἀνάστασις εἶναι ἀπόδειξις τῆς πνευματικότητός μας καὶ τῆς ἀθανασίας μας καὶ ἀποκατάστασις τῆς τάξεως εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Χριστὸς μᾶς εἶπεν ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι Θεὸς τῶν νεκρῶν, ἀλλὰ τῶν ζώντων. Καὶ προσέθεσε. Ἐπειδὴ ἐγὼ ζῶ, καὶ σεῖς θὰ ζήσητε. «Ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε». (Ἰωαν. 19, 20). Ἂς πιστεύσωμεν ἀπόλυτα εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων Του, διότι τοὺς ἀπέδειξε μὲ τὴν ἀνάστασίν Του, ἡ ὁποία εἶναι ἀνάστασις ἰδική μας καὶ ἀθανασία μας.

† Ο ΕΛΑΙΑΣ ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ
ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ

Η ΕΝ ΕΤΕΙ 1555 ἐπελθοῦσα ἐξαφάνισις καὶ ἔκλειψις τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Εὐφημίας, εἰς τὴν Δρῦν τῆς Χαλκηδόνος, ὅπου ἀπὸ τῆς 9ης Ὀκτωβρίου 451—ἀκριβῶς πρὸ 1500 ἐτῶν—εἶχε συνέλθει ἡ Τετάρτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἔσχεν ὡς ἐπακολούθημα τὴν ἄμεσον καὶ ἀθρόαν διαρροὴν σχεδὸν ἁπάντων τῶν Χαλκηδονίων, σπευσάντων νὰ μετοικήσουν εἰς τὸ Φανάριον, τὸ Κοντοσκάλιον, τὰ Ὑψωμαθεῖα, τὸ Διπλοκιόνιον, τοῦ συνθήματος τῆς τοιαύτης ἐγκαταλείψεως τῆς ἱστορικῆς πατρίδος των δοθέντος ὑπ᾽ αὐτοῦ τούτου τοῦ τότε Μητροπολίτου Χαλκηδόνος, ὅστις πρῶτος ἀφῆκε τὴν ἕδραν τῆς ἐπαρχίας του καὶ ἐνεκατεστάθη ἐν Χρυσοκεράμῳ. Ἐλάχιστοι, πολὺ ὀλίγιστοι Χαλκηδόνιοι ἔμειναν ἐν τούτοις, καί, κατορθώσαντες νὰ περισώσουν τὰς εἰκόνας τοῦ τέμπλου τῆς ἐκκλησίας των, πλείστας φορητὰς εἰκόνας, ἓν ἐπίχρυσον τρίπτυχον ξυλόγλυπτον εἰκονοστάσιον, τὰ ἱερὰ σκεύη τῆς Ἁγίας Τραπέζης καὶ τῆς Ἱερᾶς Προθέσεως, βιβλία καὶ εἴ τι ἄλλο ἐκκλησιαστικὸν εἶδος, μετέφεραν πάντα ταῦτα τὰ κειμήλια εἰς τὸν ναὸν τῆς παρὰ τὴν «Χαλκηδονίτιδα Σκάλαν» ἀνδρῴας μονῆς τῆς Ἁγίας Βάσσης, πέριξ τῆς ὁποίας συνῳκίσθησαν. Ἡ μονὴ αὕτη, ἥτις περιελάμβανεν ἐν τῇ περιοχῇ της τὸν λουτρῶνα τῆς λεωφόρου, τῆς σήμερον καλουμένης «Παζάργιολοῦ», καὶ τὸ περαιτέρω ἐπὶ τῆς αὐτῆς λεωφόρου κείμενον παλαιὸν νεκροταφεῖον, μετωνομάσθη Μονὴ τῆς Ἁγίας Εὐφημίας, ἀφότου αἱ τέσσαρες μεγάλαι εἰκόνες τοῦ ἐκλείψαντος ναοῦ ἐστήθησαν εἰς τὸ τέμπλον τῆς ἐκκλησίας της, τὸ τρίπτυχον εἰκονοστάσιον εἰς τὸν ὄπισθεν τοῦ ἀριστεροῦ χοροῦ τοῖχον, ἀπέναντι τῆς πλαγίας πύλης τοῦ Ἁγίου Βήματος, ἐφ᾽ ἧς ἦτο ἐζωγραφημένος ὁλόσωμος ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κρατῶν τὸν Σταυρόν Του· αἱ φορηταὶ εἰκόνες ἀνηρτήθησαν εἰς τὸν δεξιόθεν τοῦ Ἁγίου Βήματος γυναικωνίτην (διὰ τοῦ κἄπως ὑψηλὰ παραθύρου διὰ τοῦ ὁποίου αἱ ἐν αὐτῷ ἐκκλησιαζόμεναι γυναῖκες ἤκουον μόνον καὶ παρηκολούθουν τὰ ψαλλόμενα καὶ τὰς ἱεροτελεστίας, ἐκοινώνουν δὲ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων διὰ τῆς πρὸς τὸ Ἅγιον Βή-

μα ἑτέρας πλαγίας πύλης), τὰ δὲ λοιπὰ ἱερὰ σκεύη καὶ κειμήλια ἐτέθησαν ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ Ἁγίῳ Βήματι τοῦ ναοῦ τῆς Μονῆς.

Τὴν ἄνωθι μνημονευομένην προέλευσιν τοῦ λουτρῶνος ἐπικυροῖ παλαιὰ τουρκικὴ ἐπιγραφὴ ἀνηρτημένη ἐν πλαισίῳ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς προσόψεως ἄνω δωμάτιον τοῦ ῥηθέντος λουτρῶνος, δεξιᾷ τῷ εἰσιόντι.

Οἱ ὀλίγοι, πέριξ τῆς νέας Ἁγίας Εὐφημίας συνοικισθέντες Χριστιανοὶ ἀνῆκον μᾶλλον εἰς τὴν λαϊκὴν τάξιν, μὴ ἀποτελέσαντες κἂν Κοινότητα, καὶ οὕτως ὁ ἐν Χρυσοκεράμῳ (εἶτα δὲ καὶ ἐν Χρυσουπόλει) ἑδρεύων Μητροπολίτης ἐστερήθη τῶν ἐντεῦθεν ἀποδοχῶν, τοῦ ναοῦ τῆς νέας Ἁγίας Εὐφημίας ἐξακολουθοῦντος νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν Μονὴν τῆς τέως Ἁγίας Βάσσης.

Ἡ ἔνδεια καὶ ἡ ἀνέχεια τῶν ἀπομεινάντων Χαλκηδονίων, καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἐλάττωσις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Μητροπολίτου δὲν ἠμπόδισαν ὅπως ἡ Ἐπαρχία Χαλκηδόνος ἐξακολουθῇ νὰ θεωρῆται ἐπίζηλος καὶ ἐπίφθονος, καὶ ἕνεκα τῶν ἐκ τῶν λοιπῶν Κοινοτήτων καὶ τῶν ἔν τε Βιθυνίᾳ καὶ Δημονήσοις μονῶν, προσόδων αὐτῆς καὶ τῶν ἐν αὐτῷ τῷ Βυζαντίῳ προνομίων ἐπί τινος ναοῦ Ἁγίας Εὐφημίας, ἅτινα βραδύτερον ἀφῃρέθησαν (καθὸ ἄλλως τε «προκαλοῦντα πολλὴν ταραχὴν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον»)· ἀλλὰ καὶ διότι εὐκόλως ἐκ Χαλκηδόνος οἱ Μητροπολῖται ἐπεπήδων ἐπὶ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον. Ὑπῆρξε δὲ καὶ περίπτωσις καθ᾿ ἣν εἰς πρῴην Πατριάρχην (τὸν Διονύσιον Δ′) ἐδόθη προεδρικῶς ἡ Μητρόπολις Χαλκηδόνος «πρὸς ζωάρκειαν».

Στερούμενος ἐδῶ τῶν Ἐπισκοπικῶν Καταλόγων τοῦ Ἀμασείας Ἀνθίμου Ἀλεξούδη, κατήρτισα, κατὰ τὸ ἐνόν, πίνακα τῶν ἀπὸ τοῦ 1555 ἐν Χαλκηδόνι ἐπισκοπευσάντων, μὴ ἀνευρὼν τὸ ὄνομα τοῦ μετὰ τὴν ἔκλειψιν τοῦ Ναοῦ τῆς Συνόδου τῷ 1555 εἰς Χρυσοκέραμον μετοικήσαντος Μητροπολίτου. Κατ᾿ αὐτὸ τὸ πολυπαθὲς πολιὸν γῆράς μου, ξενιτευμένος καὶ ἀδυνατῶν νὰ συμπληρώσω τὸν ῥηθέντα πίνακα, ἐπαφίεμαι εἰς τοὺς κόπους τῶν περὶ τὴν γλυκεῖαν γενέτειράν μου ἐνδιατριβόντων.

Τῷ 1579 καὶ 1594 Δωρόθεος (ἐν Συνοδικῇ πράξει τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου Β′ συνυπογράφει, μετ᾿ αὐτοῦ δὲ καὶ ὁ Ἄρχων Μέγας Δικαιοφύλαξ Γεώργιος ὁ Αἰτωλός).

Τῷ 1606 Τιμόθεος.

Τῷ 1630 Ἰσαάκ, εἶτα Πατριάρχης, κατόπιν Καισαρείας.

Τῷ 1643 Παχώμιος (ἐν Συνοδικῷ ἐγγράφῳ τοῦ Πατριάρχου Παρ-

θενίου Α΄ τοῦ Γέροντος συνυπογράφει, μετ᾽ αὐτοῦ δὲ καὶ ὁ Ἄρχων Μέγας Δικαιοφύλαξ Μιχαὴλ ὁ Βλαστός).

Τῷ 1650 ὁ Τυρνόβου Κύριλλος Σπανὸς ἐπεδράττετο τῆς Χαλκηδόνος, ἀλλ᾽ ἔγινε Πατριάρχης.

Τῷ 1672 Ἱερεμίας.

Τῷ 1684 προεδρικῶς ὁ πρώην Πατριάρχης Διονύσιος Δ΄.

Τῷ 1686 Γαβριὴλ ὁ Σμυρναῖος (ἐν Πατριαρχικῇ καὶ Συνοδικῇ πράξει τοῦ Πατριάρχου Καλλινίκου Β΄ συνυπογράφει, μετ᾽ αὐτοῦ δὲ καὶ ὁ Ἄρχων Μέγας Δικαιοφύλαξ Σπανδωνῆς). Εἶτα Πατριάρχης τῷ 1702 ὡς Γαβριὴλ Γ΄.

Τῷ 1688 Κλήμης.

Τῷ 1714 Κωνστάντιος.

Τῷ 1746 Γαβριήλ. Εἶτα Καλλίνικος.

Τῷ 1747 Ἰωαννίκιος Καρατζᾶς, εἶτα Πατριάρχης τῷ 1761. Μετ᾽ αὐτὸν Ἰωαννίκιος ὁ ἀπὸ Σερρῶν.

Τῷ 1796 (καὶ 1804) Ἱερεμίας.

Τῷ 1805 Παρθένιος.

Τῷ 1813 Γεράσιμος.

Τῷ 1821 Ἄνθιμος (εἶτα Πατριάρχης ὡς Ἄνθιμος Γ΄).

Τῷ 1825 Ἀγαθάγγελος (εἶτα τῷ 1826 Πατριάρχης).

Τῷ 1830, 1835 Ζαχαρίας.

Τῷ 1835 Ἱερόθεος.

Τῷ 1842, 1850—1853 Ἱερόθεος.

Τῷ 1853 Γεράσιμος ὁ ἀπὸ Πελαγωνείας καὶ Ἀδριανουπόλεως.

Τῷ 1875 Καλλίνικος Θωμάδης ὁ ἀπὸ Νύσσης.

Τῷ 1889 Ἰωακεὶμ Εὐθυβούλης (ἐκβιασθεὶς τῷ 1898 ὅπως μετατεθῇ ὡς Ἐφέσου).

Καὶ ὁ τῷ 1707 πρεσβευτὴς τῆς Ρωσσίας Πέτρος Ἀνδρέοβιτς, ἐκδηλῶν τὸν πρὸς τὴν Ἁγίαν Εὐφημίαν σεβασμόν του, ἀφιέρωσε 3 ἐκ κυπαρίσσου λάρνακας, αὐτῆς τε καὶ τῶν Ἁγίων Θεοφανοῦς καὶ Σαλώ-

μης, πολυτελῶς κεκοσμημένας, ἐν αἷς ἐτέθησαν τὰ Ἅγια αὐτῶν λείψανα ἐν τῷ Πατριαρχικῷ ναῷ.

Ἐν τοσούτῳ εἰς τὴν Χαλκηδόνα ἤρχισαν ἐγκαθιστάμενοι πάλιν ἄλλοι Χριστιανοί, μᾶλλον εὔποροι, οἵτινες κατώρθωσαν, ἐπὶ Μητροπολίτου Ζαχαρίου, τῷ 1830, ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ μεγέθυνσις τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Εὐφημίας, ἤδη ἀνοικοδομηθέντος ἐν μέρει τῷ 1694 χάρις εἰς τὸ ρηθὲν Χρυσόβουλλον, οὕτω δὲ προσετέθη ὁλόκληρος ἡ πρὸς τὸν δρόμον, ἀριστερᾷ τῷ εἰσιόντι, ἡμικυκλικὴ δυτικὴ πλευρὰ τῶν στασιδίων, μετὰ τοῦ ἐπ᾽ αὐτῆς γυναικωνίτου, πρὸς τούτοις δ᾽ ὁ νάρθηξ καὶ ἡ αὐλή. Ἡ τέως θύρα εἰσόδου μετετράπη εἰς παράθυρον, ἀπὸ δὲ τοῦ νάρθηκος νέα μεγάλη σιδηρᾶ θύρα ὁδηγεῖ πρὸς τὸν ναόν, διὰ μαρμαρίνων κλιμάκων καθόδου· ἐπ᾽ αὐτῆς πλὰξ μαρμαρίνη φέρει σταυρόν, τὰς λέξεις «ὅσοι πισοί» καὶ τὸ ἔτος 1830. Ἐπιγραφὴ τῆς 21 Δεκεμβρίου 1830, μεταξὺ τῆς νέας καὶ τῆς παλαιᾶς θύρας, παρέχει τὰ βαπτιστικὰ ὀνόματα (ἄνευ τῶν ἐπωνύμων) τῶν τότε ἐπιτρόπων τοῦ ναοῦ. Δυστυχῶς τὰ ὀνόματα τῶν ἐν τῷ νάρθηκι καὶ τῇ αὐλῇ ταφέντων προϋχόντων ἔχουν ἐξαφανισθῇ ὡς ἐκ τῆς τριβῆς τῶν ποδῶν, σώζονται δὲ μόνον 4 ὄρθιοι ἐπιτύμβιοι λίθοι ἐν τῇ αὐλῇ. Ἐπειδὴ δὲ ὡς κτίσται ἐχρησιμοποιήθησαν Μαυροβούνιοι, διὰ συνεισφορᾶς αὐτῶν ἐτέθη εἰς τὸ βάθος τοῦ ναοῦ, ἀπέναντι τῆς νέας εἰσόδου, εἰκὼν τοῦ Ἁγίου Σάββα Σερβίας, ἧς τελεῖται σύναξις ἅπαξ τοῦ ἔτους.

Εἰς τὸ βάθος τῆς πρὸ τοῦ νάρθηκος αὐλῆς ἦτο τὸ «κελλί», δωμάτιον χρησιμεῦον ὡς γραφεῖον τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐκρίθη ἀνεπαρκὲς ἐπὶ Μητροπολίτου Ἰωακεὶμ Εὐθυβούλη, ἐφ᾽ ᾧ καὶ ἐκτίσθη ὁ ἄνωθεν αὐτοῦ ὄροφος, διήκων μέχρι τῆς ὄπισθεν τοῦ ναοῦ ὁδοῦ, οὕτως ὥστε ἄνωθεν μὲν τοῦ τέως «κελλίου» κατεσκευάσθη εὐρύχωρον δωμάτιον γραφείου, ὄπισθεν δ᾽ αὐτοῦ 4 δωμάτια, χρησιμεύσαντα ὡς οἰκήματα τριῶν ἱερέων καὶ τοῦ διακόνου, πρὸς ἃ ἀνέρχεταί τις διὰ μαρμαρίνης κλίμακος ἀνόδου ἀπὸ τοῦ ὄπισθεν τοῦ Ἁγίου Βήματος τῆς ἐκκλησίας κηπαρίου.

Ἡ ἀναζωογόνησις τῶν περὶ τὴν Ἁγίαν Εὐφημίαν συνοικισθέντων Χριστιανῶν ἐπῆλθε κυρίως ὁπόταν ἤρχισαν νὰ λειτουργοῦν ὅ τε σιδηρόδρομος Χαϊδάρπασσα—Νικομηδείας καὶ τὰ ἀτμόπλοια μεταξὺ Σκάλας Χαλκηδόνος καὶ Χαϊδάρπασσα ἀφ᾽ ἑνὸς καὶ Γεφύρας Γαλατᾶ ἀφ᾽ ἑτέρου. Ἔκτοτε δ᾽ ἤδη ἀπὸ τοῦ 1859, ἐπὶ Μητροπολίτου Γερασίμου τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως, πλεῖστοι λογάδες ἐνεκατεστάθησαν ἐν Χαλκηδόνι, τινῶν δ᾽ αὐτῶν τὰ μέγαρα ὑφίστανται ἔτι. Ἦσαν δ᾽ οὗτοι οἱ Βλαστός, Βοῦρος, Δημητρακόπουλος, Ζαχάρωφ, Ἡφαιστίδης, Μ. Ἰορδανόπουλος, Καϊναδάν, Γιακουμῆ Κάλφας, Καμάρας, Κατσίγρας, Ἀχιλλεὺς Κε-

σίσογλους, Δημήτριος Κιουπετζόγλους ἐξ Ἀγκύρας (οὗ τὸ ὄνομα ἔλαβεν ὁδὸς ἐν Ἀθήναις), Κλωνάρης, Κοτζαμάνογλους, Μισιρλόγλους, Μπιμπέρογλους, Μπίτσινος, Δανιὴλ Παππᾶς, Ποτοῦς, Στέφανος Ράλλης, Ροδοκανάκης, Σαραπατᾶς, Σιδερίδης, Σισμάνογλους, Σουβατζόγλους, Σοφιανός, Στάλιος, Ζαννῆς Στεφάνοβικ, Ἀνδρέας Συγγρός, Τρανός, Φάχρης, Χατζημανώλης, Κυριάκος Χατζόπουλος, Ἀβραὰμ Ἰ. Χουδαβερδόγλους (οὗ τὸ ὄνομα ἔλαβεν ὁδὸς ἐν Χαλκηδόνι), Χρυσοβέργης, καὶ εἴ τινες ἄλλοι. Τινῶν δ᾽ αὐτῶν τὰ ὀνόματα μνημονεύονται μετ᾽ εὐγνωμοσύνης ὡς Ἐθνικῶν Εὐεργετῶν. Χαλκηδόνιοι ἦσαν καὶ ὁ ἔξοχος καλλιτέχνης ζωγράφος, ἀριστοῦχος τοῦ Μονάχου Βακαλόπουλος· ὁ διάσημος ἀρχιτέκτων Παντελίδης Παππᾶς καὶ ὁ ἀδελφός του χειροῦργος Ἀλέξανδρος Παππᾶς· ἐπίσης ὁ ἐκ Νισύρου γλύπτης Πασχαλίδης, οὗτινος τὰ γλυπτικὰ ἔργα ἐθαυμάσθησαν. Ἐν Χαλκηδόνι διήγαγον τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς των καὶ ὁ Μητροπολίτης πρώην Μογλενῶν Καλλίνικος, τέως μέλος τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, πράγματι ἅγιος ἄνθρωπος, καὶ ὁ τέως καθηγητὴς τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς Ἀντώνιος Χαρίλαος, οὗτινος κατέχω, ἐπὶ ἐπισκεπτηρίου του, εὐχετηρίους στίχους εἰς ἡρωϊκὸν ἑξάμετρον.

Οἱ ρηθέντες λογάδες εὑρέθησαν πρὸ ἐκπαιδεύσεως λίαν χωλαινούσης. Τῷ 1859 ὑπῆρχε μόνον ἓν ἀλληλοδιδακτικὸν σχολεῖον. Ἐφ᾽ ᾧ συνελθόντες συνέπηξαν Κοινότητα, ὑπὸ πρόεδρον τὸν Ἀβραὰμ Ἰ. Χουδαβερδόγλουν, καί, τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1861 συνεστήθη κατὰ πρῶτον Ἑλληνικὸν σχολεῖον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἱεροδιδασκάλου καὶ προεστῶτος τῆς Ἁγίας Εὐφημίας Ἀρχιμανδρίτου Ἀμβροσίου Χρηστίδου τοῦ Νικομηδέως (εἶτα Μητροπολίτου Ἰκονίου καὶ Τυάνων, εἶτα δὲ Χίου, ἔνθα καὶ ἀπέθανε). Τῷ δὲ 1862 συνέστησε Παρθεναγωγεῖον, ἔχον περὶ τὰς 50 μαθητρίας, διδασκάλους δὲ μετὰ τῆς διευθυντρίας 3, ἐγκαινιασθὲν τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, προνοίᾳ τῆς τότε νεοσυστάτου «Ἐλεήμονος Ἀδελφότητος», τῇ δὲ 3ῃ Ἰουνίου 1863 συνέστη δι᾽ ἐποπτείαν αὐτοῦ ἐννεαμελὴς ἐκ κυριῶν ἐπιτροπή. Τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον εἶχε τῷ 1865 μαθητὰς 35, διῃρημένους εἰς 3 κλάσεις, ὧν ἡ ἀνωτάτη μετέβη εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολήν, «λίαν εὐδοκίμως κατηρτισμένη» [1]). Τὸ δὲ Δημοτικὸν σχολεῖον διηυθύνετο ὑπὸ τοῦ δια-

---

[1]) Ἐν τῷ παρόντι πολιῷ γήρᾳ μου ἐνθυμοῦμαι ὅτι ὅταν κατ᾽ Αὔγουστον τοῦ 1886 ὁ ἀοίδιμος πατήρ μου μὲ ὡδήγησεν, ὅπως ἐξετασθῶ, εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολήν, καὶ μὲ ἐξήτασεν ὁ ἀείμνηστος καθηγητής μου Εὐάγγελος Ἁμαξόπουλος, εἶπεν, εἰς ἐπήκοον καὶ τῶν λοιπῶν καθηγητῶν: «ὅλοι ὅσοι μᾶς ἔρχονται ἀπὸ τὴν Χαλκηδόνα εἶναι, ὅπως αὐτός, ἄριστα κατηρτισμένοι».

σήμου διὰ τὰς Καλλιγραφίας του Μανουὴλ Κ. Σαμίου. Ἀλλ᾽ ἡ ἐκπαίδευσις συνεπληρώθη διὰ τῆς συστάσεως τοῦ Γυμνασίου Χαλκηδόνος. Διὰ πλουσίων συνεισφορῶν τῶν ἐν λόγῳ λογάδων ἠγοράσθη τὸ γήπεδον τῆς ὁδοῦ Μεκτέπ, καὶ ἐκτίσθη τὸ ἐν αὐτῇ κτίριον, ἐν ᾧ ἐλειτούργησε τό τε Γυμνάσιον, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ματθαίου Κ. Παρανίκα (συγγραφέως τοῦ πολυτίμου «Σχεδιάσματος» ἐκδοθέντος τῷ 1867, οὗ τὸ παρ᾽ ἐμοὶ ἀντίτυπον εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὸν πατέρα μου), τὸ Δημοτικόν, τὸ Ἑλληνικόν, καὶ τὸ Παρθεναγωγεῖον. Καθηγηταὶ τοῦ Γυμνασίου ὑπῆρξαν οἱ Παῦλος Καρολίδης, Ἰάρδανος Καρολίδης Θεόδωρος Κυριακίδης, Ὀσβάλδος Ροῦ, Θεοχάρης Τάγης, Γαβριὴλ Σοφοκλῆς (ὁ καὶ Σχολάρχης τοῦ Ἑλληνικοῦ) Ἀ. Φαρδῆς (τῶν Τουρκικῶν) καὶ Βάλληνδας (τῶν Μαθηματικῶν) Ροβέρτος Πελεκάσης, καὶ ἄλλοι. Ἤνθισε δὲ τὸ Γυμνάσιον μέχρι καὶ τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ Χαλκηδόνος Καλλινίκου Θωμάδου, οὗ ὁ τάφος εὕρηται ἐν τῷ νάρθηκι τῆς Ἁγίας Εὐφημίας· ἡ ὀρθία ἐπιτύμβιος πλὰξ φέρει τετράστιχον ἐλεγεῖον ποιηθὲν ὑπ᾽ ἐμοῦ.

Διὰ δευτέρας γενναίας συνεισφορᾶς τῶν αὐτῶν λογάδων ἠγοράσθη τὸ οἰκόπεδον ἐφ᾽ οὗ ἐκτίσθη τὸ Κοινοτικὸν Θέατρον, οὕτω δ᾽ ἡ Κοινότης προώδευεν ἁλματωδῶς. Τὴν τοιαύτην συρροὴν εὐπόρων ὁμογενῶν ἐν τῇ ἱστορικῇ Χαλκηδόνι ἰδὼν ὁ τότε Μητροπολίτης Γεράσιμος, ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν ὅπως μεταφέρῃ τὴν ἕδραν του εἰς αὐτήν. Ἐφ᾽ ᾧ, διὰ τρίτης πλουσίας συνεισφορᾶς, ἠγοράσθη ὑπὸ τῶν αὐτῶν λογάδων τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀπὸ τῆς Ἁγίας Εὐφημίας, πρὸς τὴν Σκάλαν μέγα γήπεδον, καὶ ἐκτίσθη τὸ τριόροφον μέγαρον, οὗτινος τὸ μὲν ἰσόγαιον ἐχρησιμοποιήθη εἰς προσοδοφόρα καταστήματα, οἱ δὲ ἄνω ὄροφοι ὡς «Μητρόπολις», εἰς ἣν ἐνεκατεστάθη ὁ Γεράσιμος, μετ᾽ αὐτὸν δὲ καὶ ὁ Καλλίνικος. Οὕτω δ᾽ ἡ νεοσύστατος Κοινότης Χαλκηδόνος ἤνθει ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, ἡ δ᾽ εὐμάρεια αὐτῆς ἐξηκολούθησε καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Μητροπολίτου Ἰωακεὶμ Εὐθυβούλη.

Ἐπὶ Καλλινίκου δέ, ὡς ἐκ τοῦ πυκνωθέντος συνοικισμοῦ Χριστιανῶν, ἐκρίθη ἀναγκαία ἡ ὕπαρξις καὶ δευτέρου ναοῦ, καὶ ἡ προσοχὴ τῶν εἰρημένων λογάδων ἐστράφη περὶ τὸ οἰκόπεδον, ὅπερ ἐπὶ Βυζαντινῶν ἀνῆκεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀκροπόλεως Χαλκηδόνος, ἅτε φέρον εἰσέτι καὶ τὸ μέγα θολωτὸν καὶ ὀχυρὸν ὑδραγωγὸν μετὰ σηράγγων φρέαρ αὐτῆς. Καὶ ἠγοράσθη μὲν πάλιν διὰ πλουσίων συνεισφορῶν τὸ διὰ τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Τριάδος προορισθὲν μεσαῖον γήπεδον, πλὴν τῇ ἐπιμόνῳ ἀπαιτήσει τοῦ κατόχου του ὅπως πωληθῇ ὁλόκληρον τὸ οἰκόπεδόν του, ὁ Ἀβραὰμ Ἰ. Χουδαβερδόγλους ἠγόρασε τὰ ἑκατέρωθεν τοῦ διὰ τὸν ναὸν γηπέδου οἰκόπεδα, ὧν τὸ βόρειον παρεχωρήθη βραδύτερον

διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ναοῦ, τὸ δὲ νότιον μετὰ τοῦ φρέατος μετεπωλήθη. Καὶ ἐκτίσθη εἰς τὴν γωνίαν προσωρινὸς ξύλινος ναός, ἀτρύτων ἐνεργειῶν καταβαλλομένων πρὸς ἐπίτευξιν τῆς πρὸς οἰκοδόμησιν αὐτοῦ ἀδείας.

Τῷ αὐτῷ ἔτει 1875 ἀνηγέρθη ἐν Καλαμισίοις, εἰς τὴν θέσιν λιμένος ἢ μόλου Εὐτροπίου, ναὸς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου, τοῦ Καλαμιώτου, ἐπὶ τῶν θεμελίων τοῦ παλαιοῦ Βυζαντινοῦ ναοῦ, τοῦ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ θαύματος τῆς ὑπὸ τῆς βασιλικῆς τριήρους, τῆς κομιζούσης τὸ σῶμα τοῦ θείου Πατρός, ἐν ἔτει 407 ἀποκοπῆς ἀπὸ τῆς ξηρᾶς τοῦ ὑπὸ τῆς βασιλίσσης Εὐδοξίας τῆς Ἀρκαδίου ἁρπαγέντος ἀμπελῶνος τῆς χήρας. Τοῦ ναοῦ ἐκείνου σωζομένου ἔτι τῷ 1555, περιεσώθη τὸ ἁγίασμα καὶ κίων, τὸν δὲ Φεβρουάριον τοῦ 1878, γενομένων ἀνασκαφῶν, εὑρέθη τάφος ὑπὸ πλᾶκα φέρουσαν ἐπιγραφὴν δημοσιευθεῖσαν ἐν «Σαββατιαίᾳ Ἐπιθεωρήσει» ἀρ. 14 τοῦ 1878.

Ὁπόταν παρεχωρήθη τὸ νέον Νεκροταφεῖον, τὸ ἐν Μακρῷ Λειβαδίῳ (ὅπου ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἐνίκησε τὸν Λικίνιον), μερίμνῃ καὶ μόχθοις τοῦ ἀοιδίμου καὶ σεβασμίου προεστῶτος Χαλκηδόνος Ἀρχιμανδρίτου κυροῦ Ἱεροθέου Ἀνθούλη, ἐπετεύχθη ὅπως δοθῇ ἡ ἄδεια πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ ἐν τῷ Νεκροταφείῳ τούτῳ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰγνατίου ὅστις καὶ ἐκτίσθη τῷ 1896 συνδρομαῖς τῶν εὐσεβῶν Χαλκηδονίων.

Ἡ Κοινότης Χαλκηδόνος κατέχει καὶ τὸ ἐν Μακρῷ Λειβαδίῳ, ὀλίγον πέραν τοῦ νέου Νεκροταφείου, ἀρχαῖον βυζαντινὸν ἁγίασμα τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου, δὲν εἶχε παύσει δὲ τελοῦσα παράκλησιν, τῇ 11ῃ Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους, εἰς τὸ περισωθὲν ἁγίασμα τῆς Ἁγίας Εὐφημίας παρὰ τὴν θέσιν τοῦ ἐκλείψαντος ναοῦ τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Οὕτω λοιπόν, ἐπί τε Μητροπολίτου Καλλινίκου καὶ Μητροπολίτου Ἰωακείμ, ἐξηκολούθουν αἱ λαμπραὶ ἡμέραι τῆς Κοινότητος Χαλκηδόνος. Δρᾶσις πολλαπλῆ καὶ χριστιανικωτάτη, ἀφ᾽ ἑνὸς μὲν σωματείων οἷα ὁ «Ζῆλος», ἡ «Ὑπὲρ τῶν ἀπόρων μαθητῶν Ἀδελφότης», ὁ φιλόπτωχος «Ἅγιος Νικόλαος» (ἔχων ὡραίαν εἰκόνα εἰς τὴν Ἁγίαν Εὐφημίαν), καὶ ἄλλα φιλανθρωπικὰ ἀδελφᾶτα, ἀφ᾽ ἑτέρου δὲ δωρητῶν καὶ εὐεργετῶν, οἷος ὁ ἀείμνηστος Μπίτσινος, ὅστις οὐ μόνον τὴν οἰκίαν του καὶ ἄλλα κτήματα ἐδώρησεν εἰς τὴν Κοινότητα, ἀλλὰ καὶ παρήγγειλεν εἰς διάσημον Ρῶσσον καλλιτέχνην ἁγιογράφον τοῦ Κιέβου μεγάλας καὶ θαυμασίας εἰκόνας διὰ τὸ τέμπλον τῆς Ἁγίας Εὐφημίας, αἵτινες ἐθαυμάζοντο ὡς ἀριστουργήματα κατάλληλα διὰ μουσεῖα καὶ ὑπὸ ξένων ἔτι, ἐρχομένων ὅπως τὰς ἴδωσιν, ἐνῷ αἱ τέως εἰκόνες ἐτοποθετήθησαν

εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ ναοῦ, εἶτα δ᾽ εἰς τὴν ξυλίνην Ἁγίαν Τριάδα· εἶτα ἡ μὲν τῆς Θεοτόκου ἐτέθη εἰς τὸν νέον ναὸν τῆς Ἁγίας Τριάδος, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰς τὸν Ἅγιον Γεώργιον Γελδεϊρμενίου. Συνάμα ὁ ἀείμνηστος Μπίτσινος ἐδώρησε μεγάλην καὶ ὡραίαν, τοῦ αὐτοῦ καλλιτέχνου, εἰκόνα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, εἰς τὰς Σχολάς, ἀπολεσθεῖσαν κατὰ τὴν πυρκαϊὰν τοῦ 1892. Δυστυχῶς διεπράχθησαν καὶ αἱ ἀκόλουθοι βεβηλώσεις. Βάναυσος ὀψίπλουτος ἐπεκάλυψε τὰς καλλιτεχνικὰς καὶ μοναδικὰς ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου εὐεργέτου Μπιτσίνου δωρηθείσας εἰκόνας διὰ χονδροειδῶν ἀργυρῶν ἐπικαλυμμάτων, συγχρόνως δ᾽ ἀπηλείφθησαν αἱ ἀρχαῖαι Βυζαντιναὶ θαυμάσιαι μεγάλαι τοιχογραφίαι τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ καὶ τῆς Θεοτόκου, αἱ εἰς τὰς βάσεις τοῦ τρούλλου, ἀντικατασταθεῖσαι διὰ δῆθεν κοσμημάτων, καταλλήλων μᾶλλον διὰ καζῖνα. Δριμύταται ἠκούσθησαν ἀγανακτήσεις ξένων διὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν ἀνοσιούργημα τῶν τε εἰκόνων καὶ τῶν τοιχογραφιῶν. . .

Εἶχε λοιπὸν ἐξιχθῆ ἡ Ὀρθόδοξος Κοινότης Χαλκηδόνος, ἐπὶ τῶν χρόνων ἔτι τοῦ Μητροπολίτου Ἰωακεὶμ Εὐθυβούλη, διοικουμένη ὑπὸ κανονισμοῦ τοῦ 1879, εἰς περιωπὴν ὑλικήν τε καὶ ἠθικήν, χάρις εἰς τὰς γενναιοδωρίας καὶ τὰ Χριστιανικὰ αἰσθήματα τῶν μελῶν αὐτῆς. Εἶχε δύο ναοὺς λιθίνους, τῆς Ἁγίας Εὐφημίας (ὑπὸ προεστῶτα τὸν ὑπερεκατοντούτη «Χατζῆ Παπᾶν» Ἄνθιμον Ἀρτεμιάδην, βαπτίσαντα τρεῖς γενεὰς Χαλκηδονίων, ἐν οἷς καὶ ἐμέ, καὶ πρωτοψάλτην τὸν λιγύφωνον Θεολόγον Λογαρίδην), καὶ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἐν ᾧ εὕρηται ἔξοχος μεγάλη ἀριστουργηματικὴ ἀνάγλυφος εἰκὼν τῆς Ἁγίας Τριάδος· δύο ναοὺς ξυλίνους, τῆς Ἁγίας Τριάδος (ὑπὸ προεστῶτα τὸν Ἀρχιμανδρίτην Ἱερόθεον Ἀνθούλην, σεβαστὸν καὶ παρ᾽ Ἀγγλικανοῖς καὶ παρὰ Μωαμεθανοῖς) καὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, οἰκοδομοῦσα δύο ἑτέρους, τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ τοῦ Ἁγίου Ἰγνατίου· δύο Νεκροταφεῖα, λαμπρὸν κτίριον Ἀστικῆς Σχολῆς, καὶ τὸ ὄπισθεν αὐτῆς, διὰ γενναίας δωρεᾶς τοῦ εὐεργέτου Σπυρίδωνος Σιδερίδου, οἰκοδομηθὲν κτίριον Παρθεναγωγείου· δύο παραρτήματα σχολῶν ἐν Καλαμισίοις καὶ Γελδεϊρμενίῳ· θέατρον μοναδικὸν διὰ τὴν Ἰσταμπούλ. Κτήματα ἐκ δωρεῶν Μπιτσίνου, Χατζημανώλη, Κλωνάρη, Καλλιόπης Καϊναδάν, καὶ ἄλλα Σωματεῖα φιλανθρωπικά, ἤτοι δύο Ἀδελφότητας Φιλοπτώχους, ἀδελφᾶτα Ἁγίου Τρύφωνος, Ἁγίας Ματρώνης, Ἁγίου Χαραλάμπους, Παναγίας Μυρτιωτίσσης (μὲ εἰκόνας ὡραιοτάτας ἀνηρτημένας ἔν τε τῇ Ἁγίᾳ Εὐφημίᾳ καὶ τῇ Ἁγίᾳ Τριάδι)· Συσσίτιον ὑπὲρ ἀπόρων ἐν τῇ Σχολῇ. Ὑποτροφίας μαθητῶν ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ, τῷ Ζαππείῳ καὶ ἀλλαχοῦ· Λέσχην λίαν προοδευτικήν. Τὸ μέγα παρὰ τὴν παραλίαν κτίριον τῆς Μητροπόλεως. Ἡτοιμά

ζετο δὲ νὰ ἱδρύσῃ καὶ Σχολὴν Ἐπαγγελματικήν, ἐκθετοτροφεῖον «παίδων τῆς Ἁγίας Εὐφημίας», οἴκημα ἀνεστίων ὁμογενῶν παίδων, καὶ ἐργαστήριον ἀπόρων γυναικῶν. Πρὸς ἀντίδρασιν δὲ κατὰ τῆς προπαγάνδας τῶν Φρέρηδων καὶ τῶν καλογραιῶν ἐμελέτα καὶ τὸ δυνατὸν τῆς ἱδρύσεως Σχολῆς ξένων γλωσσῶν.

Ἡ Ἁγία Τριάς, κτισθεῖσα τῷ 1905, ὁμοῦ μὲ τὰ κακέκτυπα ἰταλικὰ ἀντίγραφα τοῦ τέμπλου, εἶναι κάτοχος τῶν σοβαρῶν βυζαντινῶν εἰκόνων τοῦ Παντοκράτορος, τῆς Πλατυτέρας, τοῦ Νυμφίου καὶ τῶν 4 Εὐαγγελιστῶν, ἔργων τοῦ ἐν Κελλίῳ Χαλκιᾶ, Καρυῶν Ἁγίου Ὄρους, ἀοιδίμου ἁγιογράφου Διάκο-Προκοπίου καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ. Πρὸς τούτοις δὲ καὶ μαρμαρίνης κολυμβήθρας, ἐν κιγκλιδωτῷ βαπτιστηρίῳ, ἔργῳ τοῦ γλύπτου Πασχαλίδου, δωρηθέντι ὑπὸ τοῦ γράφοντος, ὅστις ἐδώρησε καὶ 31 φορητὰς εἰκόνας. Ὁ κυρὸς Μητροπολίτης Καλλίνικος Θωμάδης ἐδώρησεν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Καλλινίκου. Ἡ δὲ ὑπερμεγέθης εἰκὼν τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐτέθη εἰς τὸν νάρθηκα τῆς Ἁγίας Εὐφημίας, χωρίσασα αὐτὸν εἰς δύο τμήματα.

Σελίδας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας Χαλκηδόνος ἀποτελοῦν αἱ ἐλεύσεις εἰς αὐτὴν τοῦ Πατριάρχου Νεοφύτου Η΄, ἐπισκεφθέντος τοὺς ἐν Χαλκηδόνι οἰκοῦντας ἀντιπροσώπους ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Ἐκλογικῇ Συνελεύσει τοῦ 1891, ἐν οἷς καὶ τὸν πατέρα μου, ἀντιπρόσωπον Ἰκονίου καὶ Τυάνων, καὶ αἱ δύο τοῦ μεγάλου Πατριάρχου Ἰωακεὶμ Γ΄, ὧν ἡ δευτέρα θὰ ἀπέβαινεν εὐεργετικωτάτη διὰ τὴν καθόλου Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Ἀναφέρω ἐπίσης ὅτι ἐν τῇ Ἁγίᾳ Τριάδι Χαλκηδόνος ἐφημέρευσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὁ σοφὸς καὶ πολυγραφώτατος Ἁγιορείτης Ἀρχιμανδρίτης Χριστοφόρος Κτενᾶς, ὁ Λευκάδιος, θανὼν ἐν Γαλαζίῳ Ρουμανίας. Ὅτι ἀναστήματα τοῦ σεβαστοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιμανδρίτου Ἱεροθέου Ἀνθούλη ὑπῆρξαν οἱ Χαλκηδόνιοι, ὁ ὡς Μητροπολίτης Σισανίου καὶ Σιατίστης προώρως θανὼν Ἱερόθεος Ἀνθουλίδης Χρυσοχέρης, καὶ ὁ εἰς τὴν ζωγραφικὴν τέχνην ἐν Ἀμβέρσῃ τελειοποιηθείς, ὡς προϊστάμενος δὲ Λιγουδίστης τῆς Τριφυλλίας θανὼν Ἀρχιμανδρίτης Σωφρόνιος Κεσσίσογλους. Ἔργα αὐτοῦ θαυμάζονται καὶ σήμερον ἔτι. Χαλκηδόνιος δ᾽ εἶναι καὶ ὁ ἐν Ἀμερικῇ ἐπίσκοπος Νύσσης Γερμανὸς Πολυζωΐδης, ἦτο δὲ καὶ ὁ ἐν Τυάνοις θανὼν Ἐπίσκοπος Γαγγρῶν Τιμόθεος.

Καὶ ἤδη, καταπαύων τὰς παρούσας, συγκινητικῶς ἀναμνηστικὰς δι᾽ ἐμὲ Ἐκκλησιαστικὰς σελίδας τῆς προσφιλοῦς γενετείρας μου, εὔχομαι ἐκ μέσης ψυχῆς ὅπως αὕτη, ὑπὸ τὴν ἔμφρονα καὶ χριστομίμητον καθοδήγησιν τοῦ νῦν τὴν Ἐκκλησίαν αὐτῆς αἰσίως οἰακοστροφοῦντος Σεβα-

σμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκηδόνος κυρίου Θωμᾶ, ἐπανεύρη, θείᾳ συνάρσει, καὶ πρεσβείαις τῆς προστάτιδος αὐτῆς Μεγαλομάρτυρος Ἁγίας Εὐφημίας, τὰς πρὸ 53 ἐτῶν ἡμέρας εὐκλείας, πρὸς ἄμετρον χαρὰν γέροντος καὶ ξενιτευμένου τέκνου της, ὃς οὐ παύει ἔχων τὸν νοῦν πρὸς αὐτὴν ἐστραμμένον.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΑΒΡ. ΧΟΥΔΑΒΕΡΔΟΓΛΟΥΣ ΘΕΟΔΟΤΟΣ

Ἄρχων Μέγας Δικαιοφύλαξ
τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΟΝ, ὦ ἱερεῦ, σαυτὸν παραστῆσαι ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. Μηδέποτε στῇς εἰς σύναξιν ἔχθραν ἔχων κατά τινος, ἵνα μὴ φυγαδεύσῃς τὸν Παράκλητον. Ἐν ἡμέρᾳ συνάξεως μὴ δικάζου, μὴ φιλονείκει, ἀλλ᾽ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μένων προσεύχου καὶ ἀναγίνωσκε μέχρι τῆς ὥρας ἐν ᾗ σε δεῖ τελέσαι τὴν θείαν μυσταγωγίαν. Καὶ οὕτω παράστηθι ἐν κατανύξει καὶ καθαρᾷ καρδίᾳ τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ, μὴ βλέπων ἔνθεν κἀκεῖθεν, ἀλλὰ φρίκῃ καὶ φόβῳ παριστάμενος τῷ ἐπουρανίῳ βασιλεῖ. Μὴ διὰ θεραπείαν ἀνθρωπίνην ἐπισπεύδῃς τὰς εὐχάς, ἢ συντάμῃς, μηδὲ λάβῃς πρόσωπον, ἀλλὰ ὅρα πρὸς μόνον τὸν παρακείμενον βασιλέα καὶ τὰς περιεστώσας κύκλῳ Δυνάμεις. Ἄξιον σεαυτὸν ποίησον τῶν ἱερῶν Κανόνων. Μὴ συλλειτούργει οἷς ἀπαγορεύουσι. Βλέπε τίνι περιέστηκας, πῶς ἱερουργεῖς, καὶ τίσι μεταδίδως. Μὴ ἐπιλάθῃ τῆς δεσποτικῆς ἐντολῆς καὶ τῆς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Μὴ δότε γάρ, φησί, τὰ ἅγια τοῖς κυσί, καὶ τοὺς μαργαρίτας μὴ βάλετε ἔμπροσθεν τῶν χοίρων. Ὅρα μὴ παραδῷς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἰς χεῖρας ἀναξίων. Μὴ ἐντραπῇς τοὺς ἐνδόξους τῆς γῆς, μηδ᾽ αὐτὸν τὸν τὸ διάδημα περικείμενον ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. Τοῖς δὲ τῆς μεταλήψεως ἀξίοις μεταδίδου δωρεάν, ὡς καὶ αὐτὸς ἔλαβες. Οἷς οἱ θεῖοι κανόνες οὐκ ἐπιτρέπουσι μὴ μεταδίδου. Ὅρα μὴ ἐξ ἀμελείας σῦς, μῦς, ἢ ἄλλο τι ἅψηται τῶν θείων μυστηρίων, μηδὲ νοτισθῶσιν, ἢ καπνισθῶσιν, ἢ χρισθῶσιν, ὑπὸ ἀνιέρων καὶ ἀναξίων. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα φυλάσσων σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

ΔΙΑΚΟΝΟΥ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ΤΣΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΡΧΕΙΟΦΥΛΑΚΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ
ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

λ΄

«ΤΜΗΜΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΚΑΜΑΡΙΩΤΙΣΣΗΣ». *)

28) «† Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποτομὴν τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου» [83]).

29) Σεπτεμβρίου Η΄.
«† Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸ γενέσιον τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας [84]).

30) «† Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ» [85]).

31) «† Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ὁμιλία εἰς τὰ Σεραφὶμ καὶ ὅσον ἐστὶν ἀξίωμα ἑστᾶναι τοῦ θρόνου τοῦ βασιλικοῦ καὶ ὅτι καὶ ἂν εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦτο κτῆσθαι δυνατόν· καὶ περὶ μετανοίας».
Ὁ λόγος οὗτος εἶναι κατὰ τὸ τέλος ἐλλιπής.

(51) ΑΡΙΘΜ. 53

Ὀνομασία

*) (Συνέχεια ἐκ τῆς 117ης σελίδος τοῦ ΚΣΤ΄ τόμου, ἔτ. 1951).
[83]) Ἔνθ᾽ ἀνωτέρω στήλ. 1109—1141.
[84]) Ἔνθ᾽ ἀνωτέρω στήλ. 861—881.
[85]) Ἔνθ᾽ ἀνωτέρω, στήλ. 1036—1045.

«Ἐγκώμια εἰς τὴν Παναγίαν διαφόρων» [86]. — καὶ λόγοι πατέρων. —

Ἐποχὴ

ΙΓ΄—ΙΔ΄ αἰῶνος.

Διαστάσεις

Χάρτ. 0,29,4×0,21 φ. 330 [87].

Περιεχόμενον

1) Ἡ ἀρχὴ τοῦ πρώτου λόγου ἐλλείπει.

2) Λόγος Β΄ (φ. 6α—12) «† Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν καὶ ἀπόδειξις ἐκ παλαιᾶς ἱστορίας καὶ διαφόρων μαρτυριῶν, ὅτι ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυῒδ κατάγεται ἡ Θεοτόκος» [88].

3) Λόγος Γ΄ (φ. 13α—18β) «† Τοῦ μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀνδρέου Κρήτης λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν».

4) Λόγος Δ΄ (φ. 18β—28β) «† Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς αὐτὴν ἑορτήν».

5) Λόγος Ε΄ (φ. 28β—34α) «† Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν».

6) Λόγος ΣΤ΄ (φ. 34α—39β) «† Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ».

7) Λόγος Ζ΄ (φ. 40α—54β) «† Λόγος ἕτερος εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρόν».

8) Λόγος Η΄ (φ. 54β—57β) «† Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνανίου ἑνὸς τῶν Ο΄».

9) Λόγος Θ΄ (φ. 57β—59α) «† Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου τῶν Νοταρίων».

---

86) Ἡ ὀνομασία αὕτη εὕρηται, ἐν τῇ ἄνω ᾤᾳ τοῦ πρώτου ἐνυπάρχοντος φύλλου, διὰ νεωτέρας γραφῆς.

87) Ἡ ἀρίθμησις ἐγένετο βάσει τῶν ὑπαρχόντων φύλλων.

88) Ἑλλ. Πατρολ. Migne τ. 97, στήλ. 820—844.

10) Λόγος Ι΄ (φ. 59α—66β) «† Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου».
Τὸ φ. 63 ἀπεκόπη ὑπὸ βεβήλου χειρός.
Ἐν τῷ φ. 66α ὑπάρχει ἡ ἑξῆς σημείωσις: «Ἰανουαρίου 13. Ἡγούμενος ὁ κὺρ Μελέτιος ,αψλζ΄ (=1737)».

11) Λόγος ΙΑ΄ (φ. 67α—80β) «† Τοῦ λογιωτάτου κὺρ [89]) Ἰωάννου τοῦ Γαβρᾶ λόγος εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων».

12) Λόγος ΙΒ΄ (φ. 80β) «† [90]) Γεωργίου διακόνου καὶ Χαρτοφύλακος τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἐγκώμιον εἰς τὴν ἐν τῷ ναῷ εἴσοδον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου».
Τοῦ ὡς ἄνω λόγου ὑπάρχει μόνον ἡ ἀρχή.

13) Λόγος ΙΓ΄ (φ. 81α—86α) «† Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὰ Σεραφίμ».

14) Λόγος ΙΔ΄ (φ. 86α—93α) «† Φιλοθέου Μητροπολίτου Σηλυβρίας [91]) λόγος εἰς τὴν σύναξιν τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἀσωμάτων». Ὁ Λόγος οὗτος εἶναι ἀνέκδοτος.
Ἐν τῷ φ. 93β δι᾽ ἄλλης νεωτέρας γραφῆς ἀκολουθεῖ ὁ «κατάλογος τῶν ἐν τῷδε λόγων».

15) Λόγος ΙΕ΄ (φ. 94α—109β) «† Τοῦ σοφωτάτου Μητροπολίτου Σηλυβρίας κὺρ Φιλοθέου λόγος εἰς τοὺς τρεῖς καὶ μεγάλους ἱεράρχας».

---

89) Ἀδελφὸς ἢ συγγενὴς τοῦ Μιχαὴλ Γαβρᾶ. Ὁ λόγος οὗτος ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Boissonade Anecd. Gr. 3 (1831) πρβλ. M. Treu Maximi monachi Planudis epistolae σ. 187 καὶ 203.

90) Ὁ χαρτοφύλαξ Γεώργιος ἀνέγνωσεν ἐν τῇ 13ῃ συνεδρίᾳ τῆς ΣΤ΄ Οἰκουμενικ. Συνόδου κατάλογον χειρογράφων φυλλαττομένων ἐν τῇ Πατριαρχικῇ βιβλιοθήκῃ Κωνσταντινουπόλεως. (Κρουμβάχερ, Ἱστορ. τῆς βυζαντ. λογοτεχ. μετάφρ. Γ. Σωτηριάδου βιβλ. Α΄, σ. 114),

91) Συναξαριστὴς τοῦ ΙΔ΄ αἰῶνος. Ἀναφέρεται ὡς μητροπολίτης Σηλυβρίας κατὰ τὰ ἔτη 1335—1375. Βλ. Νεολόγος: Ὀκτώβριος καὶ Νοέμβριος 1891. Ἡ Μητρόπ. Σηλυβρίας — Θρακικὰ χρονικὰ τόμ. ΙΔ΄, σ. 167, ἔνθα κατάλογος τῶν Μητρ. Σηλυβρίας.

16) Λόγος ΙΣΤ' (φ. 110α—119α) «† Τοῦ σοφωτάτου κὺρ Μαξίμου [92]) τοῦ Πλανούδη λόγος εἰς τὴν Θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κου καὶ Θοῦ καὶ Σρς ἡμῶν Ἰοῦ Χοῦ».

17) Λόγος ΙΕ' (φ. 119α—133β) «† Γρηγορίου τοῦ Κυπρίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως [93]) λόγος εἰς τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα καὶ τροπαιοφόρον Γεώργιον».

Ὁ λόγος οὗτος εἶναι κατὰ τὸ τέλος ἐλλιπής».

18) Λόγος ΙΗ' (φ. 134α—143β) «† Τοῦ λογιωτάτου ῥήτορος κὺρ Θεοδούλου Θετταλοῦ τοῦ Μαγίστρου [94]) ἐγκώμιον εἰς τὸν μέγαν τοῦ Χριστοῦ βαπτιστὴν καὶ πρόδρομον Ἰωάννην».

19) Λόγος ΙΘ' φ. 143β—182β) «† Τοῦ σοφωτάτου κὺρ Μαξίμου

---

[92]) Συναξαριστὴς τοῦ ΙΔ' αἰῶνος. Ἐγεννήθη ἐν Νικομηδείᾳ περὶ τὸ 1260. Ἀπὸ Μανουὴλ μετωνομάσθη Μάξιμος καὶ ἐγένετο μοναχὸς τῆς μονῆς τοῦ Ἀκαταλήπτου (κατὰ τὸν κώδικ Marc. 481). Ἠγωνίσθη κατὰ τῶν Λατίνων διὰ τῶν τεσσάρων Συλλογισμῶν αὐτοῦ περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγ. Πνεύματος καὶ μετεγλώττισεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν πολλὰ συγγράμματα Θωμᾶ τοῦ ἐξ Ἀκουΐνου.
Ὁ Πλανούδης εἶναι ὁ πρῶτος βυζαντινός, ὅστις ἠξίωσεν ἐπιμελεστέρας προσοχῆς εἰς τὴν λατινικὴν θεολογίαν. Ἐξεδόθησαν, ἐκτὸς τῶν μνημονευθέντων Συλλογισμῶν, ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἀποστόλους Πέτρον καὶ Παῦλον, ἀποσπάσματά τινα ἐκ τοῦ Αὐγουστίνου De Trinitate καθὼς καὶ ὡς ἄνω λόγος τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 53 χειρογράφου (πάντα ἐν τῇ Ἑλλην. Πατρολογίᾳ Migne τόμ. 147, στήλη 985—1130).

[93]) Πατρολ. Migne τόμ. 142, στήλ. 300. Γρηγόριος Β' ὁ Κύπριος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1283—1289), συγγραφεὺς πολυγραφώτατος καὶ ἐν πολλοῖς δοκιμώτατος. Τὰ συγγράμματα τοῦ Γρηγορίου τοῦ Κυπρίου ἐν τῷ Πατρολ. Migne τόμ. 142, στήλ. 1—470, ἀνέκδοτα δ' ἐν χειρογράφοις κεῖνται πολλὰ ἐν διαφόροις βιβλιοθήκαις. — Ἀνδρ. Δημητρακοπούλου «Ὀρθόδοξος Ἑλλάς». Λειψία 1872, σ. 64. — Μ. Γεδεών, «Πατριαρχικοὶ Πίνακες» Κων/πολις. 1890, σ. 398. — Κρουμβάχερ. «Ἱστορία Βυζαντινῆς λογοτεχν.» μετάφ. Σωτήρ. τόμ. Α', σ. 190 καὶ τόμ. Β' σ. 138 — Ἱστορικὰς σημειώσεις λατινιστὶ εἰς τὸν βίον τοῦ Γρηγορίου Κυπρίου βλ. Ἑλλ. Πατρολ. Migne τόμ. 142, στήλ. 31—48.

[94]) Εἶναι Θωμᾶς ὁ Μάγιστρος, «1282—1328», ἐν χειρογράφοις καὶ ἐκδόσεσι γνωστὸς πολλάκις ὑπὸ τὸ μοναχικὸν ὄνομα Θεόδουλος μοναχός. Ἐπιφανὴς λόγιος τοῦ ΙΔ' αἰῶνος, σύμβουλος τοῦ αὐτοκράτορος Ἀνδρονίκου τοῦ Β', [Βλ. βιογραφίαν αὐτοῦ: [Fabricius Bibl. gr. ed. Harl. 6, 181—190]. Ἔκδοσις τῶν λόγων καὶ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ ἐν τῇ Ἑλλ Πατρ. Migne τόμ. 145, στήλ. 213—548. Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἔργα αὐτοῦ ἀνέκδοτα. — Κρουμβάχερ· «Ἱστορ. βυζ. λογοτεχν. Α' 272 καὶ Β' 284». — Γ. Παπαδοπούλου: «Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς παρ' ἡμῖν ἐκκλ. μουσικ. Ἀθῆναι 1890, σ. 276».

μοναχοῦ τοῦ Πλανούδη λόγος εἰς τοὺς κορυφαίους τῶν ἀποστόλων Πέτρον καὶ Παῦλον» [95]).

Ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου ὑπάρχουσι 30 ἰαμβικοὶ στίχοι.

20) Λόγος Κ΄ (φ. 182β—198β) «† Τοῦ ἁγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. Γρηγορίου τοῦ Κυπρίου λόγος εἰς τὴν ἁγίαν μεγαλομάρτυρα Μαρίναν». Ἐν τῇ κάτω ᾤᾳ δι᾽ ἐρυθρᾶς μελάνης καὶ διὰ τῆς αὐτῆς γραφῆς: «Μηνὶ Ἰουλίῳ ιζ΄».

21) Λόγος ΚΑ΄ (φ. 199α—209α) «Μηνὶ αὐγούστου στ». «† Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης ἱεροσολυμίτου λόγος εἰς τὴν [96]) μεταμόρφωσιν τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

22) Λόγος ΚΒ΄ (φ. 209α—220α) «†Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ λόγος εἰς τὴν ὑπερένδοξον μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰ. Χριστοῦ» [97]).

23) Λόγος ΚΓ΄ (φ. 220α—222β) «† Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας λόγος εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» [98]).

24) Λόγος ΚΔ΄ (φ. 223α—246β) «† Λόγος διαλαμβάνων τὰ ἀπὸ τῆς σεβασμίας γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς θεοπρεποῦς τε γεννήσεως Χοῦ τοῦ Θοῦ ἡμῶν καὶ τοῦ σωτηρίου πάθους καὶ τῆς ἐνδόξου ἀναστάσεως καὶ ὅσα μέχρι τῆς ζωηφόρου αὐτῆς συνέδραμε τελευτῆς. Προσέτι δὲ καὶ τῆς φανερώσεως τῆς τιμίας αὐτῆς ἐσθῆτος καὶ ὅπως οὗτος ὁ μέγας πλοῦτος τοῖς Χριστιανοῖς τεθησαύρισται· συγγραφεὶς παρὰ Συμεὼν Μαγίστρου καὶ Λογοθέτου τοῦ Μεταφραστοῦ».

25) Λόγος ΚΕ΄ (φ. 247α—257α) «† Ἰωάννου τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Εὐχαΐτων, ἐγκώμιον εἰς τὴν πάνσεπτον κοίμησιν τῆς πανυπεράγνου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου» [99]).

(Συνεχίζεται)

---

95) Ἑλλην. Πατρ. Migne τόμ. 147, στήλ. 1017 καὶ ἑξ.

96) Ἑλλ. Πατρ. Migne τόμ. 97, στήλ. 932 - 957.

97) Ἑλλ. Πατρολ. Migne τόμ. 96 στήλ. 545—576.

98) Ἔνθ᾽ ἀνωτέρω τόμ. 77, στήλ, 1009—1016.

99) Ἔνθ᾽ ἀνωτέρω τόμ· 120, στήλ. 1076—1119.

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΗΔΕΙΑΝ ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ

Ἐν βαθεῖ πένθει καὶ προφανεῖ θλίψει ἐτελέσθη τῇ 26η τοῦ παρελθόντος μηνὸς Μαρτίου ἡ κηδεία τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Γενναδίου ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ. Μετ' ἐκδηλώσεων βαθείας συγκινήσεως καὶ λύπης, ἡ εὐσεβὴς καὶ ἱστορικὴ τῶν Θεσσαλονικέων πόλις προέπεμψεν εἰς τὴν τελευταίαν αὐτοῦ κατοικίαν τὸν ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ἀφιερώσαντα ἑαυτὸν εἰς τὴν ποιμαντορίαν τῶν τέκνων της ἀοίδιμον Μητροπολίτην Γεννάδιον. Σύμπας ὁ λαὸς ἐγκατέλειψε τὰς ἀσχολίας του, ἔκλεισε τὰ καταστήματά του, περιεβλήθη ἐπίσημον σοβαρότητα, ἐμπρέπουσαν εἰς τὰς θρησκευτικὰς δεήσεις καὶ λιτανείας καὶ οὕτω, ἐν μεταρσιώσει ψυχῆς, παρηκολούθησε τὴν νεκρικὴν πομπήν.

Τῆς νεκρωσίμου Ἀκολουθίας προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως κ. Χρυσόστομος, ἐκπροσωπῶν τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν καὶ συμπαραστατούμενος ὑπὸ Σεβ. Μητροπολιτῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Μακεδονικῶν Μητροπόλεων. Μετέσχον δ' αὐτῆς ἅπασαι αἱ Πολιτικαί, Στρατιωτικαὶ καὶ Δικαστικαὶ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως, ὡς ἐκπρόσωπος δὲ τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως παρέστη ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Στρατιωτικοῦ Αὐτοῦ Οἴκου. Ἡ πένθιμος πομπὴ κατέληξεν εἰς τὸν ἱερὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ εἰς τὸν περίβολον τοῦ ὁποίου ἐνεταφιάσθη τὸ σεπτὸν σκῆνος τοῦ ἀειμνήστου Ἱεράρχου.

Κατωτέρω καταχωρίζεται ὁ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως κ. Χρυσοστόμου ἐκφωνηθεὶς ἐπικήδειος λόγος:

Ἐπικαίρως σήμερον, ὦ ἀπορφανισθέντες Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ τῆς Ἀποστολικῆς ταύτης τῶν Θεσσαλονικέων Ἐκκλησίας, δυνάμεθα νὰ ἐπαναλάβωμεν τὸ τοῦ ἀρχαίου σοφοῦ: «Ἔμελλεν ἄρα μηδὲ ὁ καθ' ἡμᾶς

βίος παντάπασιν ἄμοιρος ἔσεσθαι ἀνδρῶν λόγου καὶ μνήμης ἀξίων».

Ἔμελλε τῷ ὄντι τοιούτου ἀνδρὸς μνήμης καὶ λόγου ἀξίου, Ἱεράρχου, κατὰ τὸν Μέγαν Φώτιον, «βαθείᾳ μὲν πολιᾷ, παραπλησίῳ δὲ φρονήματι σεμνυνομένου, βίον δὲ λαμπρότητι γνώμης καὶ πίστεως ἀκριβείᾳ τὴν εἰς τὸ Θεῖον παρρησίαν οἰκειωσαμένου, Ἱεράρχου ἀγαθοῦ καὶ θαυμασίου συστήματος προϊσταμένου γνωρισθέντος, τῆς στρατευομένης ἐκκλησίας ταξιάρχου καὶ πρωτοστάτου, ἔμελλε λέγω, ἡ Ἀποστολικὴ περικλεὴς τῶν Θεσσαλονικέων ἐκκλησία τοῦ γηραιοῦ καὶ γεραροῦ αὐτῆς Ποιμενάρχου ἐν θαλεροῖς δάκρυσι καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ πολλῇ καὶ βαρυπενθούσῃ τοὺς ἐξοδίους νὰ τονίσῃ ὕμνους.

Ἔμελλον δὲ κἀγώ, ἐν τοῖς ἀδελφοῖς ἐλάχιστος, ἑπόμενος τῇ σεπτῇ ἐντολῇ τοῦ Παναγιωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ Δεσπότου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυρίου Ἀθηναγόρου καὶ τῆς περὶ Αὐτὸν Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἐκφράζων τὰ πατρικὰ αὐτῶν συλλυπητήρια, νὰ ἐπισφραγίσω τὴν πένθιμον πανήγυριν καὶ κατὰ τὴν ἐνοῦσάν μοι δύναμιν λόγου νὰ παραστήσω ἐνώπιον ὑμῶν «τὸν ὅμοιον τῇ ἀπαρχῇ βίον καὶ τὸ θεοφιλὲς τέλος τοῦ ἐν μακαρίοις Ποιμενάρχου τούτου, ὅστις κοινὸν ἀγαθὸν ἑαυτὸν καὶ γένους καὶ πατρίδος δέδωκεν ἡμῖν ἐξουσίαν καὶ καθορᾶσθαι καὶ ὀνομάζεσθαι».

«Πρὸς αὐτὴν λοιπὸν ἰτέον τὴν εὐφημίαν, κατὰ Γρηγόριον τὸν Θεολόγον, αὐτὸν προστησαμένους τὸν λόγον τὸν Θεόν». Καὶ διὰ περιφάνειαν μὲν γένους καὶ κατὰ κόσμον δόξαν προγόνων, εἰς ἃ οἱ θύραθεν ἐνασμενίζονται, οὐδεὶς ἡμῖν λόγος, προκειμένου περὶ ἀνδρὸς πνευματικοῦ, οὗ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπῆρχεν. Ἀλλὰ καὶ ἐν τούτῳ τὴν δικαίαν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ καύχησιν ὁ ἀοίδιμος Ἱεράρχης, ὅτι πατέρας μὲν ἔσχε γεωπόνους, οὐ πλούτῳ κομῶντας καὶ τῇ κατὰ κόσμον δόξῃ καὶ τιμῇ ἐναμβρυνομένους, ἀλλ᾽ εὐσεβείᾳ πλουτοῦντας καὶ ἐγκαυχωμένους τῷ ὅτι Χριστιανοί, «τὸ μέγα πρᾶγμα καὶ ὄνομα, καὶ ἦσαν καὶ ὠνομάζοντο». Ὑπὸ τοιαύτῃ διδασκαλίᾳ καὶ τοιούτοις παραδείγμασι σπαργανωθεὶς ὁ ἀείμνηστος, «διαπλάσσεται πλᾶσιν τὴν ἀρίστην καὶ καθαρωτάτην». Ὅσον δὲ ὑπερηκόντισεν, ὁ λόγος δείξει, καίτοι πολὺ τῆς πραγματικότητος ἀφιστάμενος καὶ τῇ τοῦ λέγοντος ἀπειρίᾳ μειούμενος. Ὑπερηκόντισε δέ, διότι ἀπὸ τῶν μαθητικῶν ἐδωλίων «τὸ πρῶτον, κατὰ τὸν Θεολόγον, τῶν παρ᾽ ἡμῖν ἀγαθῶν, τὴν παίδευσιν τὴν εὐγενεστάτην, ἥτις μόνη ἔχεται τῆς σωτηρίας καὶ τοῦ κάλλους τῶν νοουμένων, οὐ μόνον ἠγάπησεν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν μέλλουσαν τελειότητα διὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς μαθημάτων ἤγετο».

Καὶ τὴν τελειότητα ταύτην ποθήσας, φέρων ἔδωκεν ἑαυτὸν ἐκ νεότητος τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τὸ σεμνὸν τῶν μαθητῶν τῆς κατὰ Χάλκην Ἱερᾶς

Θεολογικῆς Σχολῆς ἔνδυμα περιβληθείς, «μείζω μὲν τῆς ἡλικίας τὴν παίδευσιν, μείζω δὲ τῆς παιδεύσεως τὴν τοῦ ἤθους πῆξιν ἐπεδείξατο». Ἐν τούτοις δὲ διατρίβων καὶ ἐν τοῖς διδασκάλοις τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Θεολογίας ἀναγορευθείς, καθιέρωσε μὲν ἑαυτὸν διὰ τοῦ μεγάλου καὶ ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης ἀξιώματος τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐτράπη δὲ κατὰ πρῶτον κατὰ τὴν ἣν εἶχεν ἄνωθεν κλῆσιν καὶ κλίσιν περὶ τὴν διαπαιδαγώγησιν καὶ μόρφωσιν κατὰ Χριστὸν τῆς μαθητιώσης νεολαίας. Ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας, ἡ Κομοτινή, ἐδέχθη τὸν ἀείμνηστον ὡς θεόπεμπτον εὐλογίαν, καὶ εἶδε τὰς μὲν σχολὰς αὐτῆς πρὸς τὴν πρόοδον τραπείσας, τὴν δὲ μαθητιῶσαν νεολαίαν, τῷ ζήλῳ καὶ τῷ παραδείγματι τοῦ διδασκάλου τούτου ἐμπνεομένην, νὰ ὀργᾷ πρὸς τὰ μαθήματα καὶ τὴν ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ παίδευσιν. Μάρτυρες τόσοι μαθηταὶ αὐτοῦ ἐν διαφόροις τοῦ βίου σταδίοις ὕστερον διαπρέψαντες καὶ τῶν ἰδανικῶν ὑπέρμαχοι γνωρισθέντες.

Ἡ δὲ τῶν καλῶν αὐτῆς στρατιωτῶν τὸ θεάρεστον καὶ καρποφόρον ἐν τῷ πνευματικῷ ἀγῶνι ἔργον ἐπιμελῶς παρακολουθοῦσα Μήτηρ Ἐκκλησίᾳ, δὲν ἐβράδυνε «τάξει καὶ νόμῳ πνευματικῆς ἀναβάσεως» τῆς τιμῆς νὰ ἀξιώσῃ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν πνευματικὴν σκοπιὰν καὶ ἐν τοῖς διακόνοις τῶν σεπτῶν Πατριαρχείων κατηρίθμησε καὶ εἰς τὸ ἀνώτατον ἀξίωμα τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου βαθμηδὸν ἀνήγαγε. Καὶ ὅσας μὲν ἐν τῷ ἀξιώματι τούτῳ ἐπεδείξατο ἀρετάς, ὅσους ἀνεδέξατο κόπους ἐν τῷ ὄντως πολυμόχθῳ καὶ πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν ἀπαιτοῦντι ἔργῳ τούτῳ, δεόντως ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία ἐξετίμησε καὶ παρέσχεν αὐτῷ τιμὴν εἰς τὸ τῆς Ἱερωσύνης ἀξίωμα ἀναδείξασα καὶ Ἱεραρχικοὺς οἴακας αὐτῷ ἐμπιστευθεῖσα.

Οὕτω δὲ «οὐ διώξας τὴν τιμὴν ὁ ἀοίδιμος καὶ πολύκλαυστος Ἱεράρχης, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῆς τιμῆς διωχθεὶς ἐπὶ τὸν θρόνον ἀνέρχεται τῆς ἱερᾶς καὶ θεοφυλάκτου Μητροπόλεως Λήμνου, καὶ ὡς λύχνος ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθείς, κατηύγασε τοὺς ἐκεῖ Χριστιανοὺς τῷ φωτὶ τῆς γνώσεως καὶ εὐσεβείας καὶ τῆς κατὰ Χριστὸν πολιτείας. Ἐν τῇ εὐτυχεῖ ταύτῃ νήσῳ ὁ μακάριος, ἵνα κατὰ τὸν Πατέρα τῆς Ἐκκλησίας εἴπω, «παρῆν, ἐσόφιζεν, ἐνουθέτει, πάντα ἦν αὐτοῖς σύμβουλος ἀγαθός, παραστάτης δεξιός, τῶν θείων ἐξηγητής, τῶν πρακτέων καθηγητής, τῆς πίστεως ἔρεισμα». Ἐν τοῖς τοιούτοις εὑρεθεὶς ὁ ἀφ᾽ ἡμῶν ἄρτι μεταστὰς Ἱεράρχης, ἐδέξατο «τὸ οὐκ ἀνθρωπίνης χάριτος ἔργον, ἀλλὰ τῆς θείας ὡς ἀληθῶς ἐμπνεύσεως δῶρον τὸ τοῖς ἀγαθοῖς καὶ πιστοῖς δούλοις παρὰ τοῦ ἀγαθοδότου Θεοῦ δωρούμενον».

Καλεῖται λοιπὸν ὁμοθύμῳ γνώμῃ καὶ ψήφῳ Πατριάρχου καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἐπὶ τὸν περίβλεπτον καὶ φωτολαμπῆ τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλη

σίας τῆς Θεσσαλονίκης θρόνον, τὸν ὁποῖον τόσοι προκάτοχοι αὐτοῦ ἐκλέϊσαν καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐπὶ τέσσαρας ὅλας δεκαετηρίδας ἐξεχύνοντο διαρκῶς ἐπὶ τὴν πνευματικὴν ἄρουραν τὰ ζωοπάροχα καὶ σωτήρια νάματα τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ σοφίας καὶ μερίμνης καὶ ἱκανότητος. Καὶ γίνεται τότε παρόμοιον τῷ συμβάντι ποτὲ εἰς τὸν μακαριστὸν Πατέρα Γρηγόριον τὸν Θεολόγον. Βαρυτάτῃ προσβληθεὶς νόσῳ ὁ προκείμενος Ἱεράρχης πρὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν εἰς ἣν ἀνεδείχθη Μητρόπολιν δὲν ὤκνησεν ἐν τούτοις, προθύμῳ γνώμῃ καὶ γενναίᾳ τῇ διαθέσει παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου καὶ ἐπ᾽ Αὐτὸν ἐπιρρίψας τὴν μέριμναν, νὰ ἄψηται ἐν τοιαύτῃ σωματικῇ καταστάσει τῆς ὁδοῦ καὶ πρὸ τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ ποιμνίου νὰ ἐμφανισθῇ. Ἀλλ᾽ ὢ τοῦ θαύματος: «Οἵαν ὑγείαν, κατὰ τὸν Θεολόγον, πόνος χαρίζεται καὶ προθυμία νεκροὺς ἀνίστησι καὶ πηδᾷ γῆρας χρησθὲν τῷ Πνεύματι. Νεκρὸς νομισθείς, νέος καθίσταται εὐσθενής, ἄνω βλέπων, ρωσθεὶς ἐκ τῆς χειρὸς καὶ τῆς χρίσεως». Καὶ ποῖοι τότε πόνοι, ποῖαι μέριμναι, ποῖαι ἀντίξοοι περιστάσεις, ποῖαι καταδρομαὶ ἐστάθησαν ἱκαναὶ νὰ δαμάσωσι τὸν οὕτως ἀναρρώσαντα καὶ ρωσθέντα λέοντα! Ἀλλ᾽ ὁμολογῶ ὅτι ἀδυνατῶ ἐν οὕτω βραχεῖ χρόνου διαστήματι νὰ περιγράψω τὴν ἄλλοτε ἐν πειρασμοῖς, ἄλλοτε ἐν κινδύνοις θανάτου, ἀλλὰ καὶ ἄλλοτε ἐν χαρᾷ καὶ πνευματικῇ ἀγαλλιάσει ἐπί τε τοῖς ἰδίοις κατορθώμασι καὶ ἐπὶ τῇ θεόθεν δαψιλῶς παρεχομένῃ εὐλογίᾳ μακρὰν καὶ καρποφόρον ἐν τῇ παλαιφάτῳ ταύτῃ Μητροπόλει πολιτείαν τοῦ Ἱεράρχου, ὅπου «ὅσῳ προήρχετο τῇ ἀρχῇ, τοσούτῳ ἐπρώτευε τῇ ἀρετῇ» καὶ τοῖς χριστομιμήτοις κατορθώμασιν.

Ταῦτα πάντα ἄλλωστε ὑμεῖς κάλλιον ἐμοῦ γνωρίζετε ὡς παιδαγωγηθέντες ἐν Κυρίῳ παρ᾽ αὐτοῦ τοῦ Ποιμενάρχου καὶ σὺν αὐτῷ λύπας καὶ χαρὰς καὶ καταπτώσεις καὶ θριάμβους ἀλλεπαλλήλους δοκιμάσαντες. Μετὰ τοῦ Ποιμενάρχου καὶ κατόπιν μετὰ συνοχῆς καρδίας τούς, ὡς μὴ ὤφελε, μυριονέκρους ὑπεμείνατε πολέμους, καί, τὸ ὀδυνηρότατον πάντων, τὴν ὡραίαν καὶ πλουσίαν ὑμῶν πόλιν εἴδετε περίκαυστον, τοὺς πολίτας ἀστέγους καὶ γυμνητεύοντας καὶ τὸν αἰωνόβιον θαυμαστῆς λαμπρότητος σεπτὸν Ναὸν τοῦ πολιούχου ὑμῶν Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου πυρὶ ἐπίσης παραδοθέντα καὶ πολλῆς θλίψεως καὶ ὀδύνης πληρώσαντα τὰς εὐσεβεῖς ὑμῶν καρδίας.

Ἀλλὰ καὶ ἐθαυμάσατε τὸν πνευματικὸν ὑμῶν πατέρα νεανικευθέντα κατὰ τὸ ἐπακολουθῆσαν εἰρηνικὸν διάστημα. «Οὐκ ἐδίδου τοῖς ὀφθαλμοῖς ὕπνον, οὐδὲ τοῖς βλεφάροις νυσταγμὸν ἀλλὰ βίον καλλιεργούμενος καθαρὸν καὶ διανοίας ὀρθότητα προσεδαπάνα τὸ λειπόμενον τῶν σαρκῶν ταῖς φροντίσιν, ἕως οὗ εὕρῃ καιροῦ λύσιν». «Ἐπιζητεῖ θείαν βοή-

θειαν καὶ ἀνθρωπίνην», κατὰ τὸν θεολόγον, καὶ εὐτυχεῖ καὶ πάλιν νὰ ἴδῃ μεθ᾽ ὑμῶν τὴν πόλιν ἀνοικοδομουμένην, τοὺς πολίτας ἀποκαθισταμένους εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν, ταῖς ἀγρύπνοις αὐτοῦ φροντίσι καὶ μερίμναις προοδεύοντας καὶ προκόπτοντας. Τότε δὲ ὁ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ εὐλογηθεὶς Ποιμενάρχης ὑμῶν ἀξιοῦται τῆς θείας εὐλογίας ἐν Πανελληνίῳ τελετῇ τὰ ἱερὰ νὰ ἐπιτελέσῃ ἐγκαίνια τοῦ ἀνοικοδομηθέντος συντόνῳ αὐτοῦ ἐνεργείᾳ καὶ συνδρομῇ τῶν εὐσεβῶν, ἱεροῦ, πανσέπτου καὶ σεβασμίου Ναοῦ Δημητρίου τοῦ Μεγαλομάρτυρος καὶ πολιούχου ὑμῶν.

᾽Αλλ᾽ ἐπιλείψει με ὁ χρόνος, διηγούμενον, ἐν ἀτελεῖ ἔστω σκιαγραφίᾳ, τὰς λεπτομερείας τῆς ἱστορικῆς περιόδου ἣν ἐδημιούργησεν ὁ σήμερον θρηνούμενος πνευματικὸς ὑμῶν πατήρ. Τὴν ἐκ νέου, παραχωρήσει Θείᾳ, ἐνσκήψασαν περίοδον δυσβαστάκτων καὶ πολυνέκρων πολέμων, καθ᾽ οὓς ἐθριάμβευσε μὲν καὶ αὖθις τῇ θείᾳ συναρωγῇ τὸ ἀκαταγώνιστον ἡμῶν θεοφρούρητον ἔθνος, ἀλλὰ καὶ ἐπικύνδυνον ὑπέστη ἀφαίμαξιν καὶ καταστροφήν. Καὶ ἰδοὺ ἄλλος ἄσπονδος ἀναφαίνεται πολέμιος, ἐξ ἡμῶν ἀτυχῶς προελθών, ἀλλὰ ξέναις ἰδεολογίαις καὶ ξένοις συμφέρουσι δουλεύων, «ἄνθρωποι, κατὰ τὸ Γραφικόν, πρόθυμοι ποσὶ ταχεινοῖς ἐκχέαι αἷμα (Παρ. α΄ 16), τῷ κακῷ καρωθέντες καὶ κόρον οὐδένα τῆς τηλικαύτης μανίας καὶ παραπληξίας οὐδαμῶς λαμβάνοντες οἱ ἀλάστορες». Ὁμιλῶ πρὸς εἰδότας καὶ ἰδόντας καὶ παθόντας καὶ περιττὸν νὰ ἐπεκταθῶ· καὶ ἀναξέσω πληγὰς αἱμασούσας καὶ φλεγμαινούσας.

᾽Αλλὰ καὶ ἐν τούτοις πᾶσι τοῖς τρομεροῖς καὶ ἀφορήτοις ἡ Χριστοειδὴς φυσιογνωμία τοῦ Ἱεράρχου ὑμῶν ἠνδρίζετο καὶ ἐκραταιοῦτο, κυρίαρχος ἐν χαρᾷ, ἀταπείνωτος ἐν θλίψει, πάντοτε πρὸς ἓν ἀποβλέπουσα καὶ ἀφορῶσα, εἰς τὴν ἄμαχον τοῦ Κυρίου προστασίαν καὶ δύναμιν, ἣν οὐκ ἐπαύσατο καθ᾽ ὅλον αὐτοῦ τὸν πολυτάραχον βίον ἐπικαλούμενος ἐν παννύχοις δεήσεσι καὶ ἠξιοῦτο νὰ βλέπῃ σὺν τοῖς πειρασμοῖς καὶ τὴν θεόθεν ἔκβασιν. «᾽Εγένετο ἐν ὑμῖν χωρὶς αἵματος μάρτυς καὶ χωρὶς πληγῶν στεφανίτης καὶ φθεγγομένη καὶ ζῶσα παραίνεσις». ᾽Επῳκοδόμει, κατὰ Γρηγόριον τὸν πάνυ, τῇ ὀρθῇ πίστει πράξεις ἀγαθὰς καὶ βίου σεμνότητα, μὴ ξύλα καὶ χόρτον, μηδὲ καλάμην, ἀλλὰ χρυσὸν καὶ ἄργυρον τῶν κατορθωμάτων τὰ τίμια· ταῦτα γάρ, καὶ παρὰ πειρασμῶν δοξαζόμενα, καθαρώτερα καὶ τιμιώτερα διαδείκνυνται. Σύμφωνον δὲ εἶχε τὴν πολιτείαν τῇ πίστει, κοινὸν δὲ ἀγαθὸν καὶ γένους καὶ πατρίδος ἡ ἐξουσία αὐτοῦ καθωρίσθη καὶ ὠνομάσθη».

Τὰ δὲ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀξιομακαρίστου γνωρίσματα ποῖα; ᾽Αδυνατῶν νὰ ἐκθέσω διὰ τῆς πενιχρᾶς μου γλώσσης, δανείζομαι ὡραίας καὶ βαρυσημάντους κρίσεις Φωτίου τοῦ Μεγάλου Πατριάρχου, αἵτινες

πλήρως εἰς τὸ ἀνωτέρω τεθὲν ἐρώτημά μας ἀνταποκρίνονται. «Ἦν λοιπόν, ὁ τὸ ὕστατον νῦν ἐν μέσῳ ἡμῶν ὁρώμενος Ἱεράρχης ὑμῶν καὶ ἡμῖν ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ καὶ πολυπόθητος ἀδελφός, ποθεινὸς τοῖς τέκνοις, κρείττων ἡδονῶν, ὀργῆς Κύριος, πρᾳότητος φίλος, ταχὺς θηρῶσαι τὸ δίκαιον, ἀδέκαστος διανεῖμαι· γνώμην εὐσταθής, γενναῖος ἐν φόβοις, ἄτολμος πρὸς πᾶσαν παρανομίαν· εὐεργετεῖν πρόθυμος, κολάζειν ὀκνηρός· ἐλέους πηγή, οἰήσεως μείζων· ἀταπείνωτος οὐκ εὐδοκιμῶν, εὐδοκιμῶν δὲ οὐ φυσιούμενος, γλώσσης αὐτοκράτωρ, ἀκοῆς φύλαξ».

Οὕτω δὲ ἀνεδείχθη κατὰ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ «πάσης ἀρετῆς καὶ εὐσεβείας οὐ τοῖς ὑπ᾽ αὐτὸν μόνον ὑπογραμμὸς καὶ παράδειγμα, ἀλλὰ καὶ τῷ μετ᾽ αὐτὸν χριστεπωνύμῳ λαῷ καλὴ καὶ μεγάλη καὶ καλὰ καὶ μεγάλα κατεργαζομένη παραίνεσις». Διὰ ταῦτα καὶ ἡ τῶν οὐρανῶν ἀνέκφραστος καὶ ἀΐδιος Βασιλεία εἰς κλῆρον ἀναφαίρετον καὶ κατασκήνωσιν ἀδιάδοχον παρασχεθήσεται

Γενναδίῳ τῷ μακαριστῷ Ποιμενάρχῃ, οὗ ἡ μνήμη εἴη ἀγήρως καὶ αἰωνία!

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

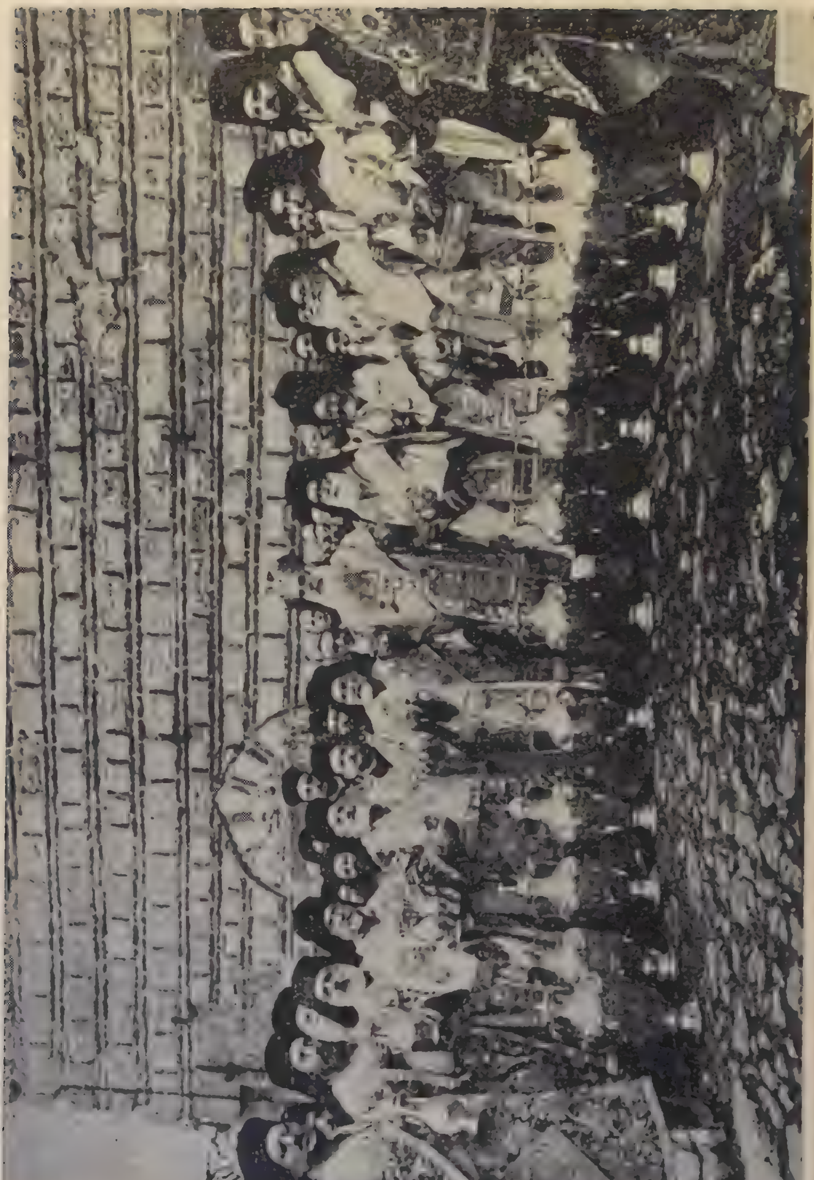
Η ΚΑΘΑΓΙΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΥΡΟΥ

Ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία, ἀρχαίῳ ἔθει στοιχοῦσα, προῆλθεν ἐφέτος κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα εἰς τὴν παρασκευὴν καὶ τὸν καθαγιασμὸν Ἁγίου Μύρου, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Ὀρθοδόξου κόσμου. Αἱ τελεταὶ ἐγένοντο ἐντὸς θρησκευτικῆς ἀτμοσφαίρας τῶν ἱερῶν παραδόσεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν κατανύξει καὶ μεγαλοπρεπείᾳ, παρηκολούθησαν δὲ αὐτὰς πλήθη πιστῶν καὶ εὐλαβῶν προσκυνητῶν. Μετὰ τὴν παρασκευὴν κατὰ τὴν Μεγάλην Δευτέραν, Τρίτην καὶ Τετάρτην, ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης λειτουργοῦσα μετὰ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἁγίων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τὴν Μεγάλην Πέμπτην καθηγίασε τὸ Ἅγιον Μύρον.

Ἡ ὅλη προπαρασκευαστικὴ ἐργασία ἀνετέθη, εἰς συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν ἀπαρτισθεῖσαν ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν, Προύσης Πολυκάρπου, Αἴνου Γερμανοῦ, Προικοννήσου Φιλοθέου, Περγάμου Ἀδαμαντίου, Λαοδικείας Μαξίμου καὶ Ἰκονίου Ἰακώβου. Τὸ δὲ σῶμα τῶν Χημικῶν κατηρτίσθη ἐκ τῶν κ. κ. Βασ. Αἰμιλιάδου Ἄρχοντος Μυρεψοῦ, Ἐρωφύλου Τσόλα, Δημ. Γιτσοπούλου, Παντελ. Βαφειάδου, Βασ. Παπαδοπούλου, Πρ. Θανάσογλου, Περ. Δημητριάδου, Λαζ. Μορφιάδου Ἰ. Βασιλειάδου καὶ Βασ. Κασαπίδου.

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων, 22 Ἀπριλίου.— Κατὰ τὴν θ. Λειτουργίαν χοροστατούσης τῆς Α. Θ. Παναγιότητος μετὰ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἁγίων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, ὁ Μέγας Ἐκκλησιάρχης ὡδήγησε τοὺς χημικοὺς φέροντας λευκοὺς ποδήρεις χιτῶνας ἐνώπιον τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, Ἥτις καὶ ηὐλόγησεν αὐτούς ἐπιδώσασα, κατὰ τὴν τάξιν εἰς μὲν τὸν Ἄρχοντα Μυρεψὸν τὸ ἐκ μετάξης λέντιον, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς χρυσοῦς σταυρούς.

Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Δευτέρᾳ, 23 Ἀπριλίου.— Μετὰ τὴν θ. Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων ἡ Α. Θ. Παναγιότης περιβληθεῖσα ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμόφορον προσῆλθεν ἐνλιτανείᾳ μετὰ τῶν Σεβ. Μητρ. Χαλκηδόνος, Προύσης Πολυκάρπου, Θεοδωρουπόλεως Λεοντίου, Αἴνου Γερμανοῦ, Προικοννήσου Φιλοθέου, Περγάμου Ἀδαμαντίου, Χαλδίας Κυρίλλου, Λαοδικείας Μαξίμου καὶ Σάρδεων Μαξίμου εἰς τὸ παρὰ τὸν Ναὸν καταλλήλως εὐπρεπισθὲν περίπτερον, ἔνθα οἱ πρὸς ἕψησιν τοῦ Ἁγίου Μύρου λέβητες. Μετὰ τὸν καθιερωμένον Ἁγιασμὸν ἐρράντισε διὰ τοῦ ἡγιασμένου ὕδατος τὰ παρασκευασθέντα ὑλικὰ καὶ τὰ πρὸς χρῆσιν δοχεῖα καὶ σκεύη, ὡς καὶ τοὺς ἑπτὰ λέβητας. Ἀκολούθως ηὐλόγησε τὰ δοχεῖα ἐλαίου, οἴνου, ἀρωμάτων καὶ ἀνθέων καὶ ἐνέχυσε ποσότητα

ŞEHİR

ἐξ αὐτῶν εἰς τοὺς λέβητας, τῶν διακόνων ἐκφωνούντων τὸ **Πρόσχωμεν,** μεθ' ὃ διὰ τοῦ Τρικηρίου ἀνῆψε τὰ ὑπὸ τοὺς λέβητας τεθειμένα τεμάχια παλαιῶν ἁγίων Εἰκόνων μετὰ φρυγάνων μεμιγμένα. Μετὰ ταῦτα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνέγνω περικοπὴν ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἡ ἀνάγνωσις τῆς Κ. Διαθήκης ἐσυνεχίσθη ὑπὸ τῶν Σεβ. ἁγίων Ἀρχιερέων, ὑπὸ τῶν κληρικῶν τῆς Αὐλῆς καὶ ἱερέων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Τρίτῃ, 24 Ἀπριλίου.— Μετὰ τὴν θ. Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων ἡ Α. Θ. Παναγιότης προσῆλθε καὶ αὖθις εἰς τὸ ἱερὸν περίπτερον συνοδευομένη ὑπὸ τῶν Σεβ. Ἀρχιερέων Χαλκηδόνος, Πριγκηποννήσων, Θεοδωρουπόλεως, Αἴνου, Προικοννήσου, Περγάμου, Χαλδίας, Λαοδικείας καὶ Σάρδεων, ἔνθα, κατὰ τὴν ψαλεῖσαν παράκλησιν, ἐμνημόνευσε τῶν Μακαριωτάνων Πατριαρχῶν, τῶν Προέδρων τῶν Αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ πάντων τῶν συνεισενεγκόντων ὑπὲρ τῆς τοῦ Ἁγίου Μύρου παρασκευῆς. Μετὰ ταῦτα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐνέβαλεν εἰς τοὺς λέβητας ποσότητα ἐλαίου, οἴνου καὶ ἀρωμάτων καὶ ἀνέγνω περικοπὴν ἐκ τῆς Κ. Διαθήκης. Ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Εὐαγγελίου ἐσυνεχίσθη μέχρι βαθείας νυκτός.

Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Τετάρτῃ, 25 Ἀπριλίου.— Περατωθείσης τῆς θ. Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων προσῆλθε καὶ αὖθις ἡ Α. Θ. Παναγιότης εἰς τὸ ἱ. περίπτερον ἐν πομπῇ μετὰ τῶν συνεκκλησιαθέντων Αὐτῇ Σεβ. Συνοδικῶν Ἀρχιερέων καὶ τῆς Ἀκολουθίας Αὐτῆς. Μετὰ τὴν νενομισμένην ἱεροτελεστίαν ἐνέβαλεν εἰς τοὺς λέβητας τὸ ροδέλαιον, τὸν μόσχον καὶ ἄνθη καὶ ἀνέγνω περικοπὴν ἐκ τῆς Κ. Διαθήκης. Ἡ ἀνάγνωσις ἐσυνεχίσθη ὑπὸ τῶν Σεβ. Ἀρχιερέων καὶ τῶν ἐπὶ τούτῳ κληθέντων ἱερέων μέχρι τοῦ μεσονυκτίου. Συντελεσθείσης τῆς ἑψήσεως, ἐγένετο ὑπὸ τῶν φαρμακοποιῶν ἡ διύλισις αὐτοῦ καὶ ἡ τοποθέτησίς του ἐντὸς τῶν ἀργυρῶν δοχείων, ἅτινα μετεφέρθησαν εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Παρεκκλήσεον τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου.

Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ, 26 Ἀπριλίου.— Μετὰ τὸν ὄρθρον ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ Πατριαρχικῷ Παρεκκλησίῳ, συμπληρωθείσης τῆς ἱ. ἀμφιέσεως τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ τῶν Σεβ. Ἁγίων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, προσελθόντες ἔλαβον **καιρὸν** οἱ ὁρισθέντες δεκαοκτὼ ἱερεῖς καὶ δώδεκα διάκονοι. Μετὰ ταῦτα ὁ Μ. Ἐκκλησιάρχης ἐπέδωκε τῇ Α. Θ. Παναγιότητι ἀλάβαστρον περιέχον μύρα, τῷ Α' τῇ τάξει Σεβ. Μητροπρλίτῃ Χαλκηδόνος ἀλάβαστρον περιέχον Προηγιασμένον Μύρον, τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Δέρκων ἀλάβαστρον περιέχον μήπω ἁγιασθὲν Μύρον, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς Σεβ. Μητροπολίτας ἀργυρᾶ δοχεῖα περιέχοντα τὸ πρὸς ἁγιασμὸν παρασκευασθὲν Μύρον. Περὶ ὥραν 9ην κατῆλθον ἅπαντες ἐν λιτανείᾳ εἰς τὸν ἱ. Ναὸν προηγουμένων ἑξαπτερύγων καὶ τῶν πατριαρχικῶν χορῶν, εἵποντο οἱ διάκονοι καὶ οἱ ἱερεῖς κρατοῦντες τὰ μεγάλα ἀργυρᾶ δοχεῖα τοῦ πρὸς ἁγιασμὸν Μύρου καὶ ἠκολούθει ἡ σειρὰ τῶν Σεβ. Ἀρχιρέων Χαλκηδόνος, Δέρκων, Προύσης, Πριγκηποννήσων, Θεοδωρουπόλεως, Εἰρηνουπόλεως, Αἴνου, Προικοννήσου, Περγάμου, Χαλδίας, Λαοδικείας καὶ Σάρδεων, κρατούντων μικρὰ ἀργυρᾶ δοχεῖα. Τὸ βάθος τῆς ὅλης παρατάξεως κατεῖχεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης περιστοιχιζομένη ὑπὸ τοῦ Πρωτοσυγκελλεύοντος Σεβ.

Μητροπολίτου Ἰκονίου, τοῦ Παν. Ἀρχιμανδρίτου Ἰακώβου Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ Μ. Ἐκκλησιάρχου, τῶν Ὀφφικιάλων τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τοῦ φαρμακευτικοῦ σώματος, προπορευομένων τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων. Ἡ ὅλη πομπὴ εἰσῆλθεν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν ἔνθα οἱ μὲν Ἀρχιμανδρῖται ἐναπέθεσαν τὰ μεγάλα ἀργυρᾶ δοχεῖα πρὸ τοῦ Εἰκονοστασίου καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ Ἱ. Βῆμα, οἱ δὲ Σεβ. Ἀρχιερεῖς ἐναπέθεσαν τὰ μικρὰ δοχεῖα ἐπὶ ηὐπρεπισμένης τραπέζης ἐντὸς τοῦ Ἱ. Βήματος. Κατὰ τὴν Μεγάλην Εἴσοδον ὁ Μ. Ἀρχιμανδρίτης Καλλίνικος ἐκράτει τὸ ἀλάβαστρον τοῦ προηγιασμένου Μύρου, ὁ δὲ Ἡγούμενος τοῦ Σιναϊτικοῦ Μετοχίου πανοσ. Ἀρχιμ. Κυπριανὸς ἀλάβαστρον μήπω ἁγιασθέντος Μύρου. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐμνημόνευσε τῶν Μακαριωτάτων Πατριαρχῶν, τῶν Προέδρων τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, τῶν Ἀρχιερέων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ὡς καὶ τοῦ κατ' αὐτοὺς ποιμνίου, τῶν Μελῶν τῆς Φαρμακευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ πάντων τῶν συνεισενεγκόντων εἰς τὴν εὐόδωσιν τοῦ ἱεροῦ ἔργου τῆς τοῦ Ἁγίου Μύρου παρασκευῆς. Μετὰ τὴν μετουσίωσιν τῶν Τιμίων Δώρων ἐγένετο ἡ εὐλογία καὶ καθαγίασις τοῦ Μύρου συμφώνως πρὸς τὴν ἐπὶ τούτῳ τυπικὴν διάταξιν, τοῦ συμπροσευχομένου λαοῦ γονυκλιθέντος ἐν εὐλαβείᾳ καὶ κατανύξει.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς θ. Λειτουργίας τὰ δοχεῖα τὰ περιέχοντα τὸ ἡγιασμένον Μύρον μετεκομίσθησαν μετὰ πάσης ἐπισημότητος ἐν λιτανείᾳ, προεξαρχούσης τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ ἐν συνοδείᾳ τοῦ πολυπληθοῦς Ἐκκλησιάσματος, καὶ κατετέθησαν εἰς τὸ Μυροφυλάκιον, ἔνθα ἐγένετο ἡ ἀπόλυσις.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

ΜΗΝΟΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Ἑβδομὰς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.

Ἐν κατανύξει πολλῇ καὶ Ἐκκλησιαστικῇ τάξει καὶ μεγαλοπρεπείᾳ ἐτελέσθησαν αἱ Ἱεραὶ Ἀκολουθίαι τῆς Ἁγίας καὶ Μ. Ἑβδομάδος, πρὸς ἃς μετ' εὐλαβείας πολλῆς προσῆλθε τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα, ὡς καὶ πολλοὶ ἐξ Ἑλλάδος προσκυνηταί.

— Κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων 22αν, Απριλίου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ μετὰ τῶν Σεβ. ἁγίων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων Προύσης Πολυκάρπου, Θεοδωρουπόλεως Λεοντίου, Αἴνου Γερμανοῦ, Προικοννήσου Φιλοθέου, Περγάμου Ἀδαμαντίου, Χαλδίας Κυρίλλου, Λαοδικείας Μαξίμου καὶ Σάρδεων Μαξίμου. Τὸν θεῖον Λόγον ἐκήρυξεν ὁ Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου πανοσ. Διάκονος Γεώργιος.

— Κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων τῆς Μ. Δευτέρας, Μ. Τρίτης καὶ Μ. Τετάρτης, ὡς καὶ κατὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν Νυμφίων, ἐν τῷ Παραθρονίῳ κατὰ τὴν τάξιν.

— Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ καθ' ἣν ἐγένετο ἡ καθαγίασις τοῦ Ἁγίου Μύρου ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐτέλεσε τὴν θείαν Λειτουργίαν συνιερουργοῦντας ἔχουσα τοὺς

Σεβ. Μητροπολίτας Χαλκηδόνος, Δέρκων Προύσης, Πριγκηποννήσων, Θεοδωρουπόλεως, Εἰρηνουπόλεως, Αἴνου, Προικοννήσου, Περγάμου, Χαλδίας, Λαοδικείας καὶ Σάρδεων.

— Τὸ ἑσπέρας κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν παθῶν συγχοροστατοῦντας ἔχουσα τοὺς Σεβ. συνοδικοὺς ἀρχιερεῖς.

— Τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν Μ. Ὡρῶν, τοῦ Ἑσπερινοῦ τοῦ Ἐπιταφίου καθ' ὃν τὸν θεῖον Λόγον ἐκήρυξεν ὁ Πανοσ. Κωδικογράφος τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Διάκονος Συμεών.

— Τὴν Ἑσπέραν κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἱεροῦ Ἐπιταφίου.

— Τὸ Μέγα Σάββατον κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν τελεσθεῖσαν, κατὰ τὴν τάξιν, ὑπὸ τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Ὑπογραμματέως Πανοσ. Διακόνου Γεωργίου.

Ἡ τελετὴ τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως.

Ἐν ἐκθύμῳ ἐκκλησιαστικῇ χαρᾷ καὶ μεθ' ἱεροπρεποῦς ἐπιβλητικότητος ἑωρτάσθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἡ Λαμπροφόρος Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου. Τοῦ Ὄρθρου καὶ τῆς θείας Λειτουργίας τῆς Ἀναστάσεως προέστη ἡ Α. Θ. Παναγιότης συλλειτουργούντων Αὐτῇ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προύσης, Θεοδωρουπόλεως, Αἴνου, Προικοννήσου, Περγάμου, Χαλδίας, Λαοδικείας καὶ Σάρδεων.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ἀνελθοῦσα μετὰ τῶν ὡς ἄνω Ἀρχιερέων καὶ τῶν Ὀφφικιάλων τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἐν τῷ περιβόλῳ ηὐπρεπισμένην ἐξέδραν, ἀνέγνω τὸ ἱ. Εὐαγγέλιον τοῦ Ὄρθρου τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ ἐπὶ τῷ Πάσχᾳ Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξις ἀνεγνώσθη ἀπὸ τοῦ ἱ. Ἄμβωνος ὑπὸ τοῦ πανοσ. Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Διακ. Γεωργίου.

Περὶ ὥραν 10ην πρωϊνὴν τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα ἤρξατο ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Μικρὸν πρὸ τῆς ὁρισθείσης ὥρας ἤρξαντο προσερχόμενοι οἱ ἐπίσημοι μεταξὺ τῶν ὁποίων διεκρίνοντο ὁ Ἐξοχώτατος Νομάρχης καὶ Δήμαρχος Σταμποὺλ Fahrettin Kerim Gökay, ὁ Φρούραρχος, ὁ Ἐξοχώτατος Πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Δ. Κοντουμᾶς μετὰ τοῦ Στρατιωτικοῦ Ἀκολούθου τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, ὁ Ἐξοχώτατος Πρεσβευτὴς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. J. Wondswarth, ὁ ἐνταῦθα Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Χριστόπουλος μετὰ τοῦ Προξένου κ. Ἀ. Δημητροπούλου καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἀκολούθου κ. Δ. Βοσνιάκου, οἱ Πρόξενοι Ἀμερικῆς Ἰταλίας, Βελγίου, Ἀργεντινῆς, Αἰγύπτου, Ἰράκ, Περσίας, Σουηδίας, Ἐλβετίας, ὁ Ὑποπρόξενος τῆς Γαλλίας, ὁ Διοικητὴς Fatih, ὁ Ἔπαρχος Φαναρίου, οἱ Ὀφφικίαλοι τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, Ἀντιπρόσωποι τῶν ἐξ Ἀθηνῶν Ἐπιστημόνων προσκυνητῶν, ὁ Πρ. τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλ. Ἀθηνῶν κ. Ἀντώνιος Ράμμος, Βασίλειος Τσόπελας καὶ Εὐάγγελος Χανδάνος, ὡς καὶ τὸ Προεδρεῖον τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἑλληνοτουρκικοῦ Συνδέσμου. Πάντες ὡδηγήθησαν εἰς τὸ ἰδιαίτερον Πατριαρχικὸν Γραφεῖον καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ἔνθα ἡ Α. Θ. Παναγιότης περιεβλήθη τὸν σάκκον τῆς Τιβεριάδος. Ἀκολούθως τῶν Πατριαρχικῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ **«Ἀναστάσεως Ἡμέρα»**, προ-

πορευομένων τῶν Πατριαρχικῶν Ἐφημερίων καὶ Διακόνων, ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετὰ τῶν Σεβ. ἁγίων Ἀρχιερέων κατῆλθεν εἰς τὸν πάνσεπτον Πατριαρχικὸν Ναὸν ἔνθα ἐψάλη ἡ ἱ. Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Κατὰ τὸ κρατοῦν ἔθος τὸ ἱ. εὐαγγέλιον ἀνεγνώσθη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος Ἑλληνιστὶ ἐκ τοῦ ἱεροῦ Συνθρόνου, Τουρκιστὶ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Περγάμου, Λατινιστὶ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Αἴνου, Σλαβωνιστὶ ὑπὸ τοῦ Ρώσσου ἱερέως Σπυρίδωνος, Σερβιστὶ ὑπὸ τοῦ Μ. Οἰκονόμου Γεωργίου, Ρουμανιστὶ ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ἀλεξάνδρου Καντώνη, Βουλγαριστὶ ὑπὸ τοῦ Βουλγάρου ἱερέως Μιχαήλ, Ἀραβιστὶ ὑπὸ τοῦ Σύρου Διακόνου Ἠλιοῦ, Ἀγγλιστὶ ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικανοῦ Πρωθιερέως C. W. Piper, Γερμανιστὶ ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου τῆς Γερμανικῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας αἰδ. Karl Fritz, Γαλλιστὶ ὑπὸ τοῦ Κωδικογράφου τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου πανοσ. Διακόνου Συμεών, Ἀραμαϊστὶ ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ἀλεξάνδρου Καρακάση, εἰς ἡρωϊκὸν ἑξάμετρον ὑπὸ τοῦ συγκέλλου Προκοπίου, Ἀρμενιστὶ ὑπὸ τοῦ Πρεσβυτέρου Καλλινίκου καὶ Ἑλληνιστί, ἀπὸ τοῦ ἱ. Ἄμβωνος, ὑπὸ τοῦ Δευτερεύοντος Αἰμιλιανοῦ.

Εἰς τὸ τέλος τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας ἡ Α. Θ. Παναγιότης διένειμεν, κατὰ τὸ εἰωθός, ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης, καταλλήλως ηὐπρεπισμένα Πασχαλινὰ ᾠά.

Πάνσεπτος Πατριαρχικὸς Ναός.

Κατὰ τὸν παρόντα μῆνα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ:

— Καθ' ἁπάσας τὰς θείας Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων, τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου, ὡς καὶ κατὰ τοὺς Ἑσπερινοὺς τῶν Σαββάτων, τὰς θείας Λειτουργίας καὶ τοὺς Κατανυκτικοὺς Ἑσπερινοὺς τῆς Δ' καὶ Ε' Κυριακῆς τῶν Νηστειῶν, καὶ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μ. Κανόνος.

Χοροστασίαι τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐχοροστάτησεν εἰς τοὺς κάτωθι Ναοὺς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς:

— Τῇ 2ᾳ τρ.μ. κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου Ὑψωμαθείων καὶ τὸ ἀπόγευμα, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μ. Ἀποδείπνου ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τῆς Παναγίας Χαντζεριωτίσσης ἐν Τεκφοὺρ Σαράϊγ.

— Τῇ 3ῃ τρ. μ. κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μ. Ἀποδείπνου ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου Γαλατᾶ.

— Τῇ 4ῃ τρ. μ. ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τῆς Παναγίας τῆς Σούδας κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων.

— Τῇ 5ῃ τρ. μ. κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μ. Ἀποδείπνου ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου ἐν Βαφεοχωρίῳ.

— Τῇ 6ῃ τρ. μ. κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τῆς Παναγίας Ἐξ Μαρμάρων.

— Τῇ 8ῃ τρ. μ. κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Κατανυκτικοῦ Ἑσπερινοῦ ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μπεσικτάς.

— Τῇ 9ῃ τρ. μ. κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μ. Ἀποδείπνου ἐν τῷ

ἱ. Ναῷ τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους ἐν Βεβεκίῳ.

— Τῇ 10η τρ. μ. κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μ. Ἀποδείπνου ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τῆς Παναγίας Ἐλπίδος ἐν Κοντοσκαλίῳ.

— Τῇ 11η τρ. μ. κατὰ τὴν θ. Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τῶν Γενεθλίων τῆς Θεοτόκου ἐν Παλαιῷ Μπάνιῳ.

— Τῇ 12η τρ. μ. κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἀποδείπνου ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων Φερίκιοϊ.

Ἡ Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Λειτουργία ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ὀρθοδόξων.

Τῇ 30ῇ Ἀπριλίου ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, πανηγυρίζοντος τοῦ πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ, ἐτελέσθη ἡ εἰθισμένη Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Λειτουργία. Κατ' αὐτὴν ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐμνημόνευσε κατὰ τὴν Μ. Εἴσοδον ἁπάντων τῶν ἐν Ἀμερικῇ τέκνων τῆς Μεγάλης ἡμῶν Ἐκκλησίας. Μετὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος συνελειτούργησαν οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Προύσης, Θεοδωρουπόλεως, Εἰρηνουπόλεως, Αἴνου, Προικοννήσου, Περγάμου, Χαλδίας, Λαοδικείας καὶ Σάρδεων.

Πατριαρχικὰ συγχαρητήρια πρὸς τὸν νέον Διευθυντὴν τῶν Θρησκευτικῶν Ὑποθέσεων.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης συνεχάρη τηλεγραφικῶς τὸν νέον ἐν Ἀγκύρᾳ Διευθυντὴν τῶν Θρησκευτικῶν Ὑποθέσεων κ. Eyüb Sabri Hayırlioğlu.

Ἀφίξεις — Ἀναχωρήσεις.

— Τῇ 22ᾳ τρ. μ. τὸν ἐπανακάμψαντα ἐκ τοῦ εἰς Ἀθήνας ταξιδίου αὐτοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτην Ἡλιουπόλεως Γεννάδιον ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ὑπεδέχθη ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

— Τῇ 18η τρ. μ. τὸν ἀναχωρήσαντα, διὰ τὴν Ἐπαρχίαν αὐτοῦ Σεβ. Μητροπολίτην Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Μελίτωνα ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος προέπεμψεν ὁ Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Πανοσ. Διάκονος Γεώργιος.

Συγκέντρωσις τῶν Ἱεροψαλτῶν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Τῇ 4η τρ. μ. ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐδέχθη εἰς συγκέντρωσιν τοὺς Ἱεροψάλτας τῆς ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς παρασχοῦσα αὐτοῖς τὰς δεούσας ὁδηγίας καὶ κατευθύνσεις ἀναφορικῶς μὲ τὰς ἀκολουθίας τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Ἑβδομάδος καὶ τῆς Ἁγίας Ἀναστάσεως.

Ὁ Ἀρμένιος Ἐπίσκοπος Kirkor Karabetyan παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι.

Τῇ 6η τρ. μ. ἐπεσκέφθη τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ὁ Θεοφιλέστατος Ἀρμένιος Ἐπίσκοπος Kirkor Karabetyan διαβιβάσας τὰς εὐχαριστίας τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Karakin Haçaduriyan ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἐνθρονίσεως αὐτοῦ.

Ἐπισκέψεις.

Κατὰ τὸν παρόντα μῆνα τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐπεσκέφθησαν:

— Ὁ κ. Hoar Belisha πρῴην Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν τῆς Μ. Βρεττανίας συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ πόλει ἡμῶν Γενικοῦ Προξένου τῆς Μ. Βρεττανίας κ. H. Williamson Nepier καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς Νομαρχίας

— Ὁ ἐν τῇ πόλει ἡμῶν Γ. Πρόξενος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Merill.

— Ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Χριστόπουλος.

— Ὁ Ἀμερικανὸς στρατηγὸς κ. Russel E. Randall, μετὰ τοῦ κ. Satvet Lütfi Tozan.

— Ὁ κ. Χρυσόστομος Μαλαγαρδῆς, Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τῆς Ἑλλάδος.

— Ὁ κ. Β. Τσιμπιδάρος, δημοσιογράφος ἐξ Ἀθηνῶν.

— Ὁ κ. Σῖμος Μπουλτῆς μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ ἐξ Ἀμερικῆς.

— Οἱ κ. κ. Θεόδωρος Ἀσημακόπουλος καὶ Θεόδωρος Δημόπουλος Ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἐν Γιλδὶζ Συνέδριον Ἐξωκυβερνητικῶν Ὀργανώσεων.

— Ὁ κ. Γεώργιος Μαλτέζος, γλύπτης—συγγραφεύς.

— Ὁ Αἰδεσιμώτατος Pastor Karl Friz τῆς Γερμανικῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας.

— Ὁ κ. Δ. Βοσνιάκος.

— Ὁ κ. Φώτιος Μακρῆς, Γραμματεὺς τῆς Πανεργατικῆς Ὁμοσπονδίας Ἑλλάδος.

— Ὁ κ. Στέφανος Λῶλος, Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Καπνεργατῶν.

— Ὁ Ἀμερικανὸς Γερουσιαστὴς κ. William Torn.

— Ὁ κ. Elfan Rees τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν

— Ὁ Πανοσ. Ἡγούμενος τῆς Μονῆς Μαχαιρᾶ Κύπρου, Εἰρηναῖος.

— Ὁ κ. Γρηγόριος Ἀνανιάδης.

— Ὁ κ. Walter Harris ἐξ Ἀμερικῆς

— Ὁ Βουλευτὴς Σταμποὺλ κ. Ἀχιλλεὺς Μόσχος.

— Τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Ἑλληνικῆς Ἑνώσεως Σταμπούλ.

— Ὁ καθηγητὴς κ. Δ. Μᾶνος.

— Ὁ Ἀρχιτέκτων κ. Α. Πιστικᾶς μετὰ τοῦ κ. Γρηγορίου Κοκκίνου.

— Ὁ ἰατρὸς κ. Ἀ. Κουκούλης, Πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐφορίας Σταυροδρομίου.

— Ὁ κ. Δῆμος Γκορίδης, ἰατρὸς ἐξ Ἑλβετίας, μετὰ τῶν κ. κ. François Pirin καὶ James Seyfel.

— Ὁ κ. Νέστωρ Λάσκαρης, δημοσιογράφος.

— Ὁ Ἰατρὸς κ. Αἰμίλιος Ταχιντζῆς.

— Ὁ Ἰατρὸς κ. Ν. Φακατσέλης.

— Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Τζάντζαρης Ταξιάρχης ε. α. ἐξ Ἑλλάδος.

— Οἱ κ. κ. Βασίλειος Κυριαζόπουλος καθηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Θεσσαλονίκης, Ἰωάννης Βασιλειάδης, δικηγόρος καὶ δημοσιογράφος, προσκυνηταὶ ἐξ Ἑλλάδος.

— Ὁ κ. George P Conger, Ἀρχηγὸς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Minnessota, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Αἰδ. πάστορος Walter Wiley καὶ τῆς Δος Ραλλοῦς Ραζῆ.

— Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Φραγκάκης, Τμηματάρχης τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν.

— Οἱ Ἐλλογιμώτατοι κ. κ. Μάξιμος Μαραβελάκης καὶ Ἀπόστολος Βακαλόπουλος, καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

— Ὁ κ. Γεώργιος Σκαρδῆς, καθηγητὴς τοῦ Γ΄ Γυμνασίου Πειραιῶς.

— Οἱ καθηγηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι

τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη Ἑλληνογαλλικοῦ Λυκείου Καλαμαρί.

— Ὁ κ. Πὼλ Δῆμος, δικηγόρος ἐξ Ἀμερικῆς.

— Ὁ κ. Ἀντώνιος Μίλλερ ἐξ Ἀμερικῆς.

— Οἱ κ. κ. Ἀντώνιος Ράμμος, Ἀνδρέας Πράτσικας, Βασίλειος Τσόπελας, Γεώργιος Βηλαρᾶς, Γεώργιος Ἡγουμενάκης, Γεώργιος Σπυράκης, Δημήτριος Καψάσκης, Δημήτριος Κουλούκης, Δημήτριος Κουρέτας, Εὐάγγελος Χανδάνος, Παναγιώτης Παπαοικονόμου, Παναγιώτης Χατζηπέτρου, Σαράντης Καραμπίττη, Μέλη τοῦ Ἰατρικοῦ Συνδέσμου Ἀθηνῶν, προσκυνηταὶ ἐξ Ἑλλάδος.

— Ὁ Πανοσ. Ἡγούμενος τοῦ Σιναϊτικοῦ Μετοχίου Ἀρχιμ. Κυπριανός.

— Ὁ Σχολαρχεύων κ. Ἐμμ. Φωτιάδης μετὰ τῶν καθηγητῶν τῆς ἐν Χάλκῃ Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς.

— Ἡ Ἐφορία τῆς Μαρασλείου Σχολῆς.

— Ἡ κ. Πωλίνα Σγουρδαίου μετὰ τοῦ κ. Νικολάου Ἠλιάσκου.

— Οἱ κ. κ. Νικόλαος Δάμπσας, Ἰωάννης Ἰβράκης, Νικόλαος Ταπτᾶς ἰατρός, καὶ Κ. Αἰμιλιάδης ἰατρός.

— Ὁ κ. Ε. Ἀλεξιάδης Ὀδοντίατρος ἐξ Ἀθηνῶν.

— Ἡ κ. Ἀγάθη Ἀλεξιάδου μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς ἐξ Ἀθηνῶν.

— Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ τὰ Μέλη τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνο-Τουρκικῆς φιλίας Θεσσαλονίκης.

— Ὁ κ. Μ. Καραγάτσης, λογογράφος-δημοσιογράφος ἐξ Ἀθηνῶν, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ κυρίου Τ. Ναοὺμ ἀνταποκριτοῦ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Πρακτορείου ἐνταῦθα.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΜΗΝΟΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ.

Ἡ 1500ὴ Ἐπέτειος τῆς συγκλήσεως τῆς ἐν Χαλκηδόνι Ἁγίας Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Προτάσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶ ἐνεκρίθη συνοδικῶς ὅπως ἑορτασθῇ ἡ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος συμπίπτουσα 1500ὴ ἐπέτειος τῆς συγκλήσεως ἐν ἔτει 451 τῆς Δ΄ης ἐν Χαλκηδόνι Ἁγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἥτις ἐνέχει ὅλως ἐξαιρετικὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα διὰ σύμπαντα τὸν Χριστιανικὸν κόσμον καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, περὶ τῶν ἰδιαιτέρων προνομίων τοῦ ὁποίου ἐθεσπίσθησαν οἱ δύο γνωστοὶ Κανόνες ΙΖ΄ καὶ ΚΗ΄. Πρὸς καθορισμὸν δὲ τοῦ προγράμματος καὶ τῶν λεπτομεριῶν τοῦ Ἑορτασμοῦ κατηρτίσθη συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος, Πριγκηποννήσων, Περγάμου καὶ Χαλδίας.

Ἀνασυγκρότησις Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν.

Ἀνασυγκροτηθεισῶν κατὰ τὴν 21αν Μαρτίου τῶν διαφόρων ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, κατηρτίσθησαν αὗται ὡς ἑξῆς:

— **Ἡ Ἐφορία τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Δέρκων (Προέδρου), Πριγκηποννήσων, Περγάμου (Ἐφοροταμίου), Λαοδικείας καὶ Σάρδεων.

— **Ἡ Οἰκονομική**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος, Πριγκηποννήσων, Εἰρηνουπόλεως, Αἴνου καὶ Προικοννήσου.

— **Ἡ Κανονική**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἡλιουπόλεως, Αἴνου, Περγάμου, Σάρδεων, Ἰκονίου καὶ τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου.

— **Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἡλιουπόλεως, Εἰρηνουπόλεως, Περγάμου, Χαλδίας, Σάρδεων καὶ τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

— **Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος, Δέρκων, Πριγκηποννήσων, Ἡλιουπόλεως, Ἴμβρου καὶ Τενέδου καὶ Ἰκονίου.

— **Ἡ ἐπὶ τῶν Πανορθοδόξων Συνόδων καὶ Παγχριστιανικῶν Συνεδρίων**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἡλιουπόλεως, Κυδωνιῶν, Περγάμου, Χαλδίας, Σάρδεων, τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν καθηγητῶν Μ. Οἰκονόμου Γεωργίου, Ἰωάννου Παναγιωτίδου, Ἐμμανουὴλ Φωτιάδου καὶ Β. Ἀναγνωστοπούλου.

— **Ἡ Μοναστηριακή**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Πριγκηποννήσων Θεοδωρουπόλεως, Εἰρηνουπόλεως, Αἴνου καὶ Προικοννήσου.

— **Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἀρχειοφυλακίου καὶ Μυροφυλακίου**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προύσης, Αἴνου, Προικοννήσου, Περγάμου, Λαοδικείας καὶ Ἰκονίου.

— **Ἡ ἐπὶ τοῦ Σκευοφυλακίου**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος, Δέρκων, Περγάμου καὶ Ἰκονίου.

— **Ἡ ἐπὶ τῶν Βιβλιοθηκῶν**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Πριγκηποννήσων, Ἡλιουπόλεως, Κυδωνιῶν, Χαλδίας, Σάρδεων, Ἰκονίου καὶ τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

— **Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Δέρκων, Προύσης, Ἡλιουπόλεως, Περγάμου καὶ Ἰκονίου.

— **Ἡ ἐπὶ τῶν Διδασκαλικῶν Πιστοποιητικῶν**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προικοννήσου, Περγάμου, Ἰκονίου καὶ τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

— **Ἡ Ἐξελεγκτική**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προύσης, Ἡλιουπόλεως καὶ Χαλδίας.

— **Ἡ ἐπὶ τῶν Κληροδοτημάτων**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Δέρκων, Εἰρηνουπόλεως, Προικοννήσου, Περγάμου καὶ Χαλδίας.

— **Ἡ ἐπὶ τῆς Πνευματικῆς Διακονίας**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Δέρκων, Εἰρηνουπόλεως, Προικοννήσου, Σάρδεων, Ἰκονίου, τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ Ἀρχιμ. Ἀλεξάνδρου Καντώνη καὶ τοῦ Καθηγητοῦ Ἰωάννου Παναγιωτίδου.

— **Ἡ ἐπὶ τῆς Ἀδελφότητος Ἁγίου Ἀνδρέου**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προύσης, Πριγκηποννήσων, Προικοννήσου, Χαλδίας καὶ Λαοδικείας.

— **Ἡ ἐπὶ τῆς Ἀνοικοδομήσεως**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προύσης, Πριγκηποννήσων, Θεοδωρουπόλεως, Εἰρηνουπόλεως, Προικοννήσου, Χαλδίας καὶ Σάρδεων.

— **Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐπετηρίδων**: Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Πριγκηποννήσων, Περγάμου, Χαλδίας, Σάρδεων, Ἰκονίου καὶ τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

— **Νομικὸν Συμβούλιον**: Πρόεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου ἐξελέγη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως Γεννάδιος.

Ἱερὰ Μητρόπολις Θυατείρων.

Ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς 12ης Ἀπριλίου τῆς Α. Θ. Παναγιό-

τητος εἰσηγησαμένης τὴν πλήρωσιν τῆς διὰ πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου κυροῦ Γερμανοῦ χηρευσάσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θυατείρων καὶ Ἐξαρχίας Δυτικῆς καὶ Κεντρῴας Εὐρώπης καὶ τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ὁμοφώνως ἀποδεξαμένης τὴν εἰσήγησιν ταύτην, ἐτελέσθησαν κανονικαὶ ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ψῆφοι, καθ' ἅς, Μητροπολίτης Θυατείρων καὶ Ἔξαρχος Δυτικῆς καὶ Κεντρῴας Εὐρώπης, ἐξελέγη παμψηφεὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. Ἀθηνόρας. Ἡ ἐκλογὴ ἀνεκοινώθη αὐθημερὸν τηλεγραφικῶς τῇ Α. Σεβασμιότητι ἥτις καὶ ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ διὰ τηλεγραφήματος τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὰς εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτῆς.

Ὀρθόδοξος Κοινότης Ἁγίου Στεφάνου, Παρισίων.

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Μελέτιος Καραμπίνης, Προϊστάμενος τῆς ἐν Παρισίοις Ὀρθοδόξου Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, δι' ἐκθέσεως, ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ πεπραγμένων κατὰ τὸ διάστημα τῆς τετραετοῦς ἐν τῇ ὡς ἄνω Κοινότητι διακονίας αὐτοῦ. Οὕτως ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ Α. Πανοσιολογιότης διωρίσθη β' ἐφημέριος τῆς Κοινότητος Παρισίων, ἔστρεψε τὴν προσοχὴν αὐτῆς πρὸς τὴν νεολαίαν ὑπὲρ τῆς θρησκευτικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῆς ὁποίας ἐνήργησε πᾶν τὸ προσῆκον, ζωηρῶς οὐχ ἧττον ἐνδιαφερθεῖσα καὶ περὶ τῆς Χριστιανικῆς καταρτίσεως καὶ παρακολουθήσεως τῶν ἐν τῇ Γαλλικῇ πρωτευούσῃ Ὀρθοδόξων φοιτητῶν, ὑπὲρ ὧν μεγάλως ἐμόχθησεν ἱδρύσασα τὴν «Χριστιανικὴν Ἕνωσιν τῶν ἐν Παρισίοις Φοιτητῶν», ἔνθα συγκεντροῦνται κατὰ διαστήματα, ἐντὸς καθαρῶς Χριστιανικοῦ περιβάλλοντος, τὰ μέλη αὐτῆς.

Ἐν συνεχείᾳ ἀναφέρει τὰς καταβληθείσας προσπαθείας καὶ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν ἀγαστὴν προσέγγισιν καὶ συνεργασίαν μετὰ τῶν ὁμοδόξων καὶ ἑτεροδόξων ἐν Γαλλίᾳ Ἐκκλησιῶν, ἐντὸς πάντοτε τοῦ πλαισίου τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης, ἐπὶ διαφόρων κοινωνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἐκδηλώσεων καὶ τὴν ἔκδοσιν τεύχους Γαλλιστὶ ὑπὸ τὸν τίτλον «ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία», ἀποσκοποῦντος εἰς τὴν διαφώτισιν τῆς ξένης ἐκκλησιαστικῆς γνώμης ἐπὶ τῆς ἐν γένει ζωῆς καὶ δράσεως τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Τῆς ὡς ἄνω Ἐκθέσεως ἀναγνωσθείσης συνοδικῶς ἐξεφράσθη τῇ Α. Πανοσιαλογιότητι, διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος, ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας.

Ἅγιον Ὄρος.

Ὑπὸ τῆς Ἱ. Κοινότητος Ἁγίου Ὄρους διεβιβάσθησαν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἔγγραφα ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν τῆς Ἱ. Μονῆς Παντοκράτορος, ἅτινα παρεπέμφθησαν συνοδικῶς τῇ ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἐπιτροπῇ πρὸς μελέτην καὶ εἰσήγησιν.

— Αἰτήσει τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἱ. Μονῆς Χιλιανδαρίου ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἡ εἰς πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ ἐκ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Κελλίου «Ἅγιος Δημήτριος» Ἱερολογ. Ἱεροδιακόνου Δημητρίου.

Συνοδικαὶ Συνεδρίαι.

Ἐπὶ τῇ διακοπῇ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου λόγῳ τῶν Ἑορτῶν τοῦ Πάσχα, ἐν τῇ

συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς 18ης τρέχοντος Ἀπριλίου μεταξὺ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ τῶν Σεβ. Ἁγίων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων ἀντηλλάγησαν αἱ εἰθισμέναι προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Θεσσαλονίκης.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προέβη, κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Μάρτιον, εἰς πλήρωσιν τῆς διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐν μακαριστοῖς Μητροπολίτου Γενναδίου χηρευσάσης Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης ἐκλέξασα εἰς τὴν ὡς ἄνω Μητρόπολιν τὸν ἀπὸ Ἐδέσσης καὶ Πέλλης Παντελεήμονα, Ἱεράρχην ἐπίλεκτον, μορφωμένον, ἱκανὸν καὶ ἄξιον τῶν εὐθυνῶν καὶ ἐλπίδων τῆς Ἐκκλησίας. Τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ ἀνήγγειλε τηλεγραφικῶς τῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σπυρίδων, ὁ δὲ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης τηλεγραφικῶς ἐξητήσατο τὰς πρὸς ἱκάνωσιν ἐν τῇ νέᾳ αὐτοῦ διακονίᾳ εὐχὰς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας αἵτινες διεβιβάσθησαν αὐτῷ τηλεγραφικῶς.

Ἡ ἐνθρόνισις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος ἐγένετο τῇ 18ῃ Ἀπριλίου. Χιλιάδες λαοῦ ὑπεδέχθησαν πρὸ τοῦ Λευκοῦ Πύργου τὸν νέον Ποιμενάρχην ἀφιχθέντα εἰς Θεσσαλονίκην ἀτμοπλοϊκῶς καὶ παρηκολούθησαν τὴν ἐπιβλητικὴν πομπὴν τῆς διελεύσεως διὰ τῆς πόλεως. Τὴν 4ην ἀκριβῶς ὥραν μ. μ. ἡ πομπὴ ἤρχισε νὰ κατευθύνηται πρὸς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας ἔνθα ἐτελέσθη ἡ τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως. Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς ταύτης ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μετὰ τῆς συνοδείας αὐτοῦ μετέβη εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν ὅπου ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῶν Ἀρχῶν, τῶν ἐπισήμων καὶ λαϊκῶν Ἀντιπροσωπειῶν.

— Ὡσαύτως ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Σπυρίδων διὰ τηλεγραφήματος ἀνήγγειλε τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξελέξατο ὡς βοηθὸν Ἐπίσκοπον παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Θεσσαλονίκης, τὸν πανοσ. Ἀρχιμανδρίτην Τιμόθεον Ματθαιάκην ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ Ἐπισκόπου Μυρέων. Ἡ Α. Θεοφιλία, οὖσα ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν καὶ δοκίμων κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας, παρέσχε πολλὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὡς Ἱεροκῆρυξ. Ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτῆς, ἡ Α. Θεοφιλία ἐξητήσατο τὰς εὐχὰς καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας αἵτινες ἐπεδαψιλεύθησαν αὐτῇ διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος.

ORTODOKSİA — Ahlakî ve Dinî Risale

İmtiyaz sahibi ve bu nüshada neşriyatı fiilen idare eden mes'ul Müdürü:

ADALAR METROPOLİTİ DOROTEOS YEORĞİADİS.

İdare Mahali: Büyükada, Kanarya sok. No. 16, İstanbul.

Basıldığı yer ve tarih: Çituri Biraderler.

19 Mayıs 1951